

РАХУНКОВА ПАЛАТА

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Рахункової палати
від 29.11.2018 № 30-3

ЗВІТ

про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених Міністерству юстиції України на керівництво та управління у сфері юстиції

Київ 2018

ЗМІСТ

ПРЕАМБУЛА.....	3
ВСТУП	4
1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ.....	5
2. АНАЛІЗ ПЛАНУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ МІНІСТЕРСТВОМ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ВИДАТКІВ ЗА БЮДЖЕТНОЮ ПРОГРАМОЮ «КЕРІВНИЦТВО ТА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЮСТИЦІЇ».....	11
3. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ТА НАРАХУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ У МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ	23
4. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ В МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ	25
5. АНАЛІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЕДЕННЯ МІНІСТЕРСТВОМ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ЄДИНИХ ТА ДЕРЖАВНИХ РЕЄСТРІВ	27
5.1. <i>Аналіз адміністрування Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення</i>	33
6. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ З ПИТАНЬ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ЗА БЮДЖЕТНОЮ ПРОГРАМОЮ «КЕРІВНИЦТВО ТА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЮСТИЦІЇ» ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ.....	34
7. ОЦІНКА СТАНУ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ У МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ	36
ВИСНОВКИ.....	38
ПРОПОЗИЦІЇ.....	41
Додаток	43

ПРЕАМБУЛА

Підстава для проведення аудиту: Конституція України (стаття 98), Закон України «Про Рахункову палату» (статті 1, 4, 7), План роботи Рахункової палати на 2018 рік.

Об'єкт аудиту: Міністерство юстиції України (далі – Мін'юст, Міністерство).

Мета аудиту: встановлення фактичного стану справ та надання оцінки продуктивності, результативності та економності використання Мін'юстом коштів державного бюджету, виділених у 2017 році та протягом 9 місяців 2018 року за бюджетною програмою «Керівництво та управління у сфері юстиції» (КПКВК 3601010), а також стану внутрішнього контролю.

Критерії оцінки результативності:

✓ обґрунтованість визначення мети і результативних показників, що характеризують виконання бюджетної програми за КПКВК 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» (загальний фонд Державного бюджету України, центральний апарат);

✓ ступінь досягнення головним розпорядником бюджетних коштів мети бюджетної програми та запланованих результативних показників, що характеризують їх виконання.

Критерії оцінки продуктивності та економності:

✓ досягнення головним розпорядником максимального результату при використанні визначеного бюджетом обсягу коштів;

✓ досягнення головним розпорядником запланованих результатів при залученні мінімального обсягу бюджетних коштів.

Критерії оцінки законності:

✓ встановлення відповідності рішень Мін'юсту та здійснених фінансово-господарських операцій нормативно-правовим актам, що регламентують порядок одержання та використання бюджетних коштів на забезпечення діяльності цього центрального органу виконавчої влади, виконання покладених на нього функцій і завдань у сфері юстиції;

✓ дотримання вимог чинних нормативно-правових актів, які регламентують порядок затвердження бюджетних призначень та відкриття бюджетних асигнувань на керівництво та управління у сфері юстиції.

Предмет аудиту: кошти державного бюджету, що спрямовувалися протягом 2017 – 9 місяців 2018 року на виконання бюджетної програми за КПКВК 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» (загальний фонд Державного бюджету України, центральний апарат), їх рух;

управлінські рішення Мін'юсту за 2017 – 9 місяців 2018 року щодо реалізації бюджетної програми;

нормативно-правові, адміністративні, розпорядчі, інші акти і документи, які обґрунтовували доцільність виділення коштів державного бюджету та регламентували порядок їх використання на забезпечення діяльності Мін'юсту;

документи бухгалтерського обліку, фінансова та бюджетна звітність, пов'язана з використанням коштів за бюджетною програмою.

Початкові обмеження щодо проведення аудиту: часові – 2017 рік та 9 місяців 2018 року.

Методи проведення аудиту:

- ✓ аналіз законодавчих, нормативно-правових, адміністративних, розпорядчих, інших актів і документів, що регламентують порядок затвердження бюджетних призначень та відкриття бюджетних асигнувань на забезпечення діяльності Мін'юсту;

- ✓ перевірка та аналіз бюджетних запитів, кошторисів, паспортів бюджетної програми, первинних бухгалтерських, фінансових та інших документів, які є підставою для здійснення операцій з бюджетними коштами, правильність відображення фінансових операцій в бухгалтерському обліку і звітності;

- ✓ аналіз і за необхідності перевірка інформації на запит аудиторів;

- ✓ ознайомлення, опитування, обстеження, порівняння.

Джерела отримання інформації:

- ✓ закони України, укази Президента України, нормативно-правові, адміністративні, розпорядчі акти та інші документи Кабінету Міністрів України, Мін'юсту, Мінфіну, Казначейства України тощо;

- ✓ бухгалтерські документи (в тому числі первинні), фінансова, бюджетна та статистична звітність;

- ✓ розрахунки потреби в бюджетних коштах, бюджетні запити, паспорти бюджетної програми та звіт про її виконання, кошториси;

- ✓ звітність Мін'юсту;

- ✓ інформація, отримана на запити аудиторів;

- ✓ письмові та усні пояснення посадових осіб.

ВСТУП

Основні завдання та повноваження Мін'юсту на сьогодні в цілому приведені у відповідність із вимогами міністерства юстиції європейського зразка та пов'язані з національною та міжнародною законотворчістю, впровадженням законодавства ЄС, адмініструванням і регулюванням окремих підсекторів (служба пенітенціарна і пробації, система виконання рішень судів та інших органів, управління банкрутствами, нотаріат, безоплатна правова допомога, реєстри тощо), наданням міжнародної правової допомоги тощо.

Так, Мін'юстом презентовано нову модель реформування Державної кримінально-виконавчої служби та ліквідовано Державну пенітенціарну службу згідно з кращими практиками ЄС (пенітенціарна служба входить до складу Мін'юсту в Італії, Греції Фінляндії, Норвегії, Естонії, Молдові та Литовській Республіці). Розроблена Мін'юстом реформа Державної кримінально-виконавчої служби спрямована на подальше реформування кримінально-виконавчої служби України, вдосконалення діяльності установ

виконання покарань шляхом створення умов для виправлення засуджених, здобуття ними освіти та набуття професії, їх соціальної адаптації в суспільстві, приведення умов тримання осіб, які взяті під варту і відбувають покарання, у відповідність із вимогами Європейських пенітенціарних правил, організацію діяльності кримінально-виконавчої інспекції на засадах пробації, підвищення престижу професії працівника кримінально-виконавчої служби.

За висновками міжнародних експертів, Мін'юст значно покращив доступ до правосуддя, зосередившись, зокрема, на посиленні інституційного базису для надання безоплатної правової допомоги. Так, Міністерство ініціювало створення Координаційного центру з надання правової допомоги – провідної установи у сфері вдосконалення доступу до правосуддя в Україні. На час аудиту функціонував 551 пункт доступу до безоплатної правової допомоги.

З огляду на зазначене та беручи до уваги, що останній раз Рахункова палата проводила захід державного зовнішнього фінансового контролю у Мін'юсті за бюджетною програмою «Керівництво та управління у сфері юстиції» (КПКВК 3601010) у 2014 році, аудит ефективності використання бюджетних коштів, виділених Мін'юсту на керівництво та управління у сфері юстиції, яке, імплементуючи положення міжнародних практик, значно розширило свої повноваження, є актуальним.

1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Відповідно до частини другої статті 1 Закону України від 17.03.2011 № 3166-VI «Про центральні органи виконавчої влади» (далі – Закон № 3166) міністерства забезпечують формування та реалізують державну політику в одній чи декількох сферах, інші центральні органи виконавчої влади виконують окремі функції з реалізації державної політики.

Частиною третьою статті 3 Закону № 3166 встановлено, що положення про міністерства, інші центральні органи виконавчої влади затверджує Кабінет Міністрів України.

Положення про Міністерство юстиції України (далі – Положення) затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228.

Відповідно до Положення, зокрема:

➤Мін'юст є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

Мін'юст – головний орган у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, державну політику з питань банкрутства та використання електронного цифрового підпису, у сфері нотаріату, організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), державної реєстрації актів цивільного стану, державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, державної реєстрації обтяжень рухомого майна, державної реєстрації юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб-підприємців, реєстрації статуту територіальної громади м. Києва, реєстрації статутів

Національної академії наук та національних галузевих академій наук, державної реєстрації друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності, у сфері виконання кримінальних покарань та пробації, у сфері правової освіти населення; забезпечує формування державної політики у сфері архівної справи і діловодства та створення і функціонування державної системи страхового фонду документації (*пункт 1*).

➤ Основними завданнями Міністерства (*пункт 3*) є:

- забезпечення формування та реалізація державної правової політики, політики з питань банкрутства;
- забезпечення формування державної політики у сфері архівної справи і діловодства та створення і функціонування державної системи страхового фонду документації;
- забезпечення проведення перевірки, передбаченої Законом України «Про очищення влади»;
- забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, державної реєстрації обтяжень рухомого майна, державної реєстрації юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб-підприємців, реєстрації статуту територіальної громади м. Києва, реєстрації статутів Національної академії наук та національних галузевих академій наук, державної реєстрації друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності;
- забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері організації примусового виконання рішень;
- забезпечення своєчасного, повного і неупередженого виконання рішень у порядку, встановленому законодавством;
- забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері виконання кримінальних покарань та пробації;
- забезпечення формування системи наглядових, соціальних, виховних та профілактичних заходів, які застосовуються до засуджених та осіб, узятих під варту;
- контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та осіб, узятих під варту;
- забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері правової освіти, правової обізнаності, інформування населення, доступу громадян до джерел правової інформації;
- здійснення загального управління у сфері надання безоплатної первинної правової допомоги та безоплатної вторинної правової допомоги;
- забезпечення представництва інтересів держави у судах України, здійснення захисту інтересів України у Європейському суді з прав людини, під час урегулювання спорів і розгляду в закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземних суб'єктів та України;

- експертне забезпечення правосуддя;
- організація роботи нотаріату;
- виконання функцій центрального засвідчувального органу шляхом забезпечення створення умов для функціонування суб'єктів правових відносин у сфері електронного цифрового підпису;
- протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму (щодо нотаріусів, адвокатів та інших осіб, які надають юридичні послуги);
- здійснення міжнародно-правового співробітництва, забезпечення дотримання і виконання зобов'язань, узятих за міжнародними договорами України з правових питань.

➤ Мін'юст є юридичною особою, має печатку із зображенням Державного Герба України і своїм найменуванням, самостійний баланс, рахунки в органах Казначейства (*пункт 15*).

Згідно з підпунктом 4 пункту 12 Положення Міністр визначає пріоритети роботи Мін'юсту та шляхи виконання покладених на нього завдань, затверджує плани його роботи, звіти про їх виконання.

Пунктом 2 частини другої статті 8 Закону № 3166 передбачено визначення Міністром шляхів виконання покладених на нього завдань та затвердження плану роботи Міністерства.

Аудитом встановлено, що всупереч вказаним статтям Закону, а також нормам Положення план роботи Мін'юсту на 2017 рік не затверджувався.

План роботи Мін'юсту на 2018 рік з детальним відображенням операційних цілей, завдань, пов'язаних нормативних документів, заходів, індикаторів ефективності виконання заходів, строків виконання та відповідальних виконавців затверджено наказом Мін'юсту від 27.04.2018 № 1463/7. План складається з 13 операційних цілей, 109 завдань і 462 заходів.

Звіт про стан виконання плану роботи Мін'юсту на 2018 рік станом на день аудиту не затверджено, оскільки не закінчився звітний рік.

Всього відповідно до Положення визначено понад 96 основних завдань, віднесених до повноважень Міністерства. Це найбільший обсяг повноважень, який на сьогодні визначено для міністерств, інших центральних органів виконавчої влади. Причина – імплементація норм міжнародного права, що значно розширило повноваження та, як наслідок, збільшило кількість штатних одиниць Міністерства. Збільшення граничної чисельності відбулося також з метою підтримки реалізації комплексної реформи державного управління.

Згідно з додатком 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 05.04.2014 № 85 «Деякі питання затвердження граничної чисельності працівників апарату та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, інших державних органів» станом на 01.01.2017 граничну чисельність працівників апарату Мін'юсту затверджено у кількості 1097 шт. од,

територіальних органів Міністерства – 16 675 шт. од. (у тому числі 13 722 шт. од. державних службовців).

Протягом звітного періоду (2017–2018 роки) у цей додаток до постанови Кабінету Міністрів України вносилися зміни щодо граничної чисельності апарату Мін'юсту. Так, постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 132 внесено зміни в додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 05.04.2014 № 85 і збільшено граничну чисельність центрального апарату Мін'юсту на 60 одиниць, тобто гранична чисельність апарату становила 1157 шт. одиниць. Постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 56 штатну чисельність збільшено на 10 шт. од. – до 1167 чоловік.

Постановою Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 № 647 затверджено тимчасову (до 01.05.2018) граничну чисельність працівників апарату Мін'юсту – 1217 шт. одиниць. Постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 56 тимчасову граничну чисельність працівників апарату Мін'юсту збільшено на 10 посад – до 1227 шт. одиниць.

Отже, на початок 2017 року штатна чисельність центрального апарату Міністерства згідно з рішеннями Уряду становила 1097 шт. од., що на 232 шт. од., або на 26,8 відс. більше, ніж за попередній період (станом на 01.01.2016 – 865 шт. одиниць).

Протягом 2017 року внесено 7 змін до штатного розпису Мін'юсту і збільшено штатну чисельність з 1097 до 1217 шт. од., або на 120 шт. од. (на 10 відсотків).

Упродовж 9 місяців 2018 року внесено 5 змін до штатного розпису Мін'юсту та збільшено штатну чисельність з 1217 до 1227 шт. од., тобто на 10 шт. одиниць.

Відповідно до Стратегії реформування державного управління України на 2016–2020 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.06.2016 № 474, **повинно відбуватися скорочення** загальної кількості працівників центральних органів виконавчої влади щороку не менш як **на 2,5 відс.** чисельності працівників таких органів станом на 01.01.2016.

Як встановлено аудитом, у **центральному апараті Мін'юсту протягом 2017–2018 років порівняно з 2016 роком штатна чисельність працівників збільшилася на 41,8 відсотка.**

Згідно з поясненнями Міністерства, необхідність збільшення граничної чисельності працівників апарату Мін'юсту пов'язана з прийняттям законів України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів», «Про виконавче провадження», «Про Державну кримінально-виконавчу службу України», «Про Вищу раду правосуддя» та інших, положення яких виконання функцій уповноваженого державного органу покладають на Мін'юст. Крім того, граничну чисельність збільшено також і у зв'язку з виконанням функцій за окремим напрямом діяльності – реалізація комплексної реформи державного управління.

Водночас аудитом встановлено, що станом на 01.10.2018 у структурі Мін'юсту передбачено департамент з питань люстрації (17 шт. од.), до

складу якого входить 4 відділи: відділ забезпечення реалізації Закону України «Про очищення влади» в державних органах – 4 шт. од; відділ правового забезпечення та науково-аналітичної роботи – 4 шт. од; відділ забезпечення ведення Єдиного державного реєстру осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади» – 4 шт. од; відділ інформаційно-аналітичної роботи та взаємодії з громадськими інститутами – 4 одиниці. Зважаючи на зниження актуальності цього Закону, кількісний склад департаменту має бути оптимізовано.

Кількість вакантних посад апарату Мін'юсту за 2017–9 місяців 2018 року в середньому становила від 14,2 до 14,8 відс. посад на рік (у 2017 році – 164 посади – 14,2 відс. визначеної законодавством кількості працівників центрального апарату (середня величина), у 2018 році – 181 вакантна посада – 14,8 відсотка).

Отже, Концепція оптимізації системи центральних органів виконавчої влади, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1013-р, якою передбачається скорочення загальної кількості працівників центральних органів виконавчої влади, Мін'юстом з об'єктивних причин **не виконується**.

Аудит засвідчив нормативно-правове неврегулювання функціонування інституту державного секретаря. Так, державний секретар Мін'юсту Буяджи Г. В. з 27.12.2017 до 15.08.2020 відбула в оплачувану відпустку для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (наказ Державного секретаря Мін'юсту Буяджи Г. В. від 26.12.2017 № 5078/к).

Однак частиною п'ятою статті 10 Закону № 3166 визначено, що на час відсутності державного секретаря міністерства чи неможливості здійснення ним своїх повноважень з інших причин його обов'язки виконує один із керівників самостійних структурних підрозділів апарату міністерства відповідно до наказу державного секретаря міністерства.

Як встановлено аудитом, у період з 01.01.2017 по 01.10.2018 **чотири посадові особи апарату Мін'юсту виконували обов'язки державного секретаря Міністерства** (крім призначеної Буяджи (Онищенко Г. В.), Косолапова О. А., Гайдук В. М., Сова Н. П., Олійник О. М.) на підставі 35 наказів, прийнятих у цей період.

Як наслідок – ризики невиконання завдань державного секретаря у повному обсязі, визначених Законом № 3166 (наприклад, підготовки плану роботи Міністерства, а також звіту про виконання плану), що призводить до нівелювання загальних завдань державного секретаря. Так, частиною третьою статті 10 Закону № 3166 встановлено, що основними завданнями державного секретаря міністерства є забезпечення діяльності міністерства, *стабільності та наступності* у його роботі, організація поточної роботи, пов'язаної із здійсненням повноважень міністерства.

Довідково. Відповідно до частини першої статті 10 Закону № 3166 державний секретар міністерства є вищою посадовою особою з числа державних службовців міністерства. Державний секретар підзвітний і підконтрольний міністру.

Згідно із пунктом 1 частини другої статті 6 Закону України від 10.12.2015 № 889-VIII «Про державну службу» (далі – Закон № 889) посади державних секретарів міністерств відносяться до категорії «А» посад державної служби.

Частиною другою статті 10 цього Закону встановлено, що державний секретар міністерства призначається на посаду Кабінетом Міністрів України за поданням Комісії з питань вищого корпусу державної служби строком на п'ять років з правом повторного призначення. Відбір кандидатури на посаду державного секретаря міністерства здійснюється за результатами конкурсу, що проводиться відповідно до законодавства про державну службу.

Частиною п'ятою статті 10 Закону № 3166 передбачено, що на час відсутності державного секретаря міністерства чи неможливості здійснення ним своїх повноважень з інших причин його обов'язки виконує один із керівників самостійних структурних підрозділів апарату міністерства відповідно до наказу державного секретаря міністерства.

Частиною другою статті 34 Закону № 889 передбачено, що строкове призначення на посаду здійснюється у разі:

1) призначення на посаду державної служби категорії «А» – на п'ять років, якщо інше не передбачено законом, з правом повторного призначення на ще один строк або наступного переведення за пропозицією Комісії на рівнозначну або нижчу посаду до іншого державного органу;

2) заміщення посади державної служби на період відсутності державного службовця, за яким відповідно до цього Закону зберігається посада державної служби.

Пунктом другим частини першої статті 15 Закону № 889 передбачено, що Комісія з питань вищого корпусу державної служби проводить конкурс на зайняття вакантних посад державної служби категорії «А» та вносить суб'єкту призначення пропозиції щодо переможця конкурсу та другого за результатами конкурсу кандидата на вакантну посаду.

Таким чином, законами № 3166 і № 889 передбачено строкове призначення на вакантну посаду державного секретаря міністерства, а частиною п'ятою статті 10 Закону № 3166 встановлено особливості виконання повноважень державного секретаря міністерства на час його відсутності чи неможливості здійснення ним своїх повноважень з інших причин.

Проте згідно з пунктом 2 частини другої статті 34 Закону № 889 у разі заміщення посади державної служби на період відсутності державного службовця, за яким відповідно до цього Закону зберігається посада державної служби, відбувається строкове призначення на посаду.

Водночас питання строкового призначення для заміщення невакантної посади державного секретаря міністерства законами № 3166 і № 889 не врегульовано.

Як наслідок, у разі відпустки державного секретаря міністерства для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (і більше) керівник самостійного структурного підрозділу апарату міністерства, як правило, виконує повноваження державного секретаря міністерства більше ніж два місяці.

Крім цього, у разі відпустки державного секретаря міністерства для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (і більше) залишається неврегульованим питання зупинення, поновлення чи продовження п'ятирічного строку повноважень державного секретаря міністерства.

Отже, проведений аналіз нормативно-правової бази засвідчив необхідність вдосконалення чинного законодавства з метою належного виконання обов'язків державного секретаря міністерства у разі його відсутності.

2. АНАЛІЗ ПЛАНУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ МІНІСТЕРСТВОМ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ВИДАТКІВ ЗА БЮДЖЕТНОЮ ПРОГРАМОЮ «КЕРІВНИЦТВО ТА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЮСТИЦІЇ»

Відповідно до законів України «Про Державний бюджет на 2017 рік» і «Про Державний бюджет на 2018 рік» бюджетні призначення на організацію роботи Мін'юсту за бюджетною програмою 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» затверджено в розмірах 2 932 990,6 тис. грн (у тому числі загальний фонд – 2 407 073,5 тис. грн) і 4 106 720,5 тис. грн (у тому числі загальний фонд – 3 404 198,9 тис. грн) відповідно. З урахуванням збільшення у 2017 році на 40 786,6 тис. грн видатків загального фонду на оплату праці остаточні бюджетні призначення за КПКВК 3601010 затверджено в розмірі 2 982 750,3 тис. грн (за загальним фондом – 2 456 833,2 тис. гривень). Отже, бюджетні призначення у 2018 році за КПКВК 3601010 збільшилися на 37,7 відс. порівняно з 2017 роком.

Паспорти бюджетної програми «Керівництво та управління у сфері юстиції» на 2017 рік затверджено спільними наказами Мін'юсту та Мінфіну від 14.02.2017 № 373/5/187, від 19.10.2017 № 3235/5/852 (уточнений), від 19.12.2017 № 4069/5/1042 (уточнений); на 2018 рік – від 13.02.2018 № 338/5/186, від 17.05.2018 № 1530/5/517 (уточнений).

Паспорт бюджетної програми на 2017 рік затверджено спільним наказом Мін'юсту і Мінфіну від 14.02.2017 № 373/5/187 за КПКВК 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» з обсягом бюджетних призначень 2 932 990,6 тис. грн, у тому числі із загального фонду – 2 407 073,5 тис. грн та із спеціального – 525 917,1 тис. гривень.

Мета бюджетної програми – формування та забезпечення реалізації державної правової політики, державної політики з питань банкрутства та використання електронного цифрового підпису, у сфері нотаріату, у сфері організації примусового виконання рішень та державної реєстрації, сприяння розвитку правової науки, забезпечення захисту прав і свобод людини і громадянина.

Завдання бюджетної програми:

1) проведення системного аналізу законодавства України у визначеній сфері діяльності, підготовка пропозицій щодо його вдосконалення та розроблення проектів нормативно-правових актів;

2) організація роботи нотаріату;

3) організація роботи територіальних органів юстиції, в тому числі міжрегіональних управлінь з питань виконання покарань та пробації, структурних підрозділів територіальних управлінь юстиції, що забезпечують здійснення повноважень у сфері примусового виконання рішень та державної реєстрації.

Напрями використання бюджетних коштів, визначені паспортом бюджетної програми, наведено в табл. 1.

Напрями використання бюджетних коштів у 2017 році, визначені паспортом бюджетної програми за КПКВК 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції»

тис. грн				
№ з/п	Напрями використання бюджетних коштів	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
1	Забезпечення виконання функцій і завдань у сфері юстиції	2 158 581,8	407 550,7	2 566 132,5
2	Здійснення перекладу документів, що надходять на виконання міжнародних договорів у цивільних та кримінальних справах та у сфері міжнародного приватного права	120,0	–	120,0
3	Погашення кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах ДКСУ, станом на 01.01.2017 (крім АР Крим та м.Севастополя)	4 334,5	1 904,7	6 239,2
4	Підвищення кваліфікації працівників юстиції	–	40,2	40,2
5	Організація та здійснення офіційних заходів (прийомів)	431,5	–	431,5
6	Виконання завдань (проектів) з інформатизації	–	40 636,0	40 636,0
7	Забезпечення функціонування державних реєстрів, створення та функціонування яких належить до компетенції Мін'юсту	216 039,4	68 010,0	284 049,4
8	Проведення капітального ремонту та реконструкції приміщень	2 500,0	3 953,8	6 453,8
9	Забезпечення заходів, пов'язаних з ліквідацією апарату та територіальних органів управління ДПТС України	22 258,4	–	22 258,4
10	Сплата судового збору	2 807,9	3 821,7	6 629,6
Всього		2 407 073,5	525 917,1	2 932 990,6

Паспорт бюджетної програми на 2017 рік у новій редакції затверджено спільним наказом Мін'юсту та Мінфіну від 19.10.2017 № 3235/5/852 за КПКВК 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» з обсягом бюджетних призначень 3 201 338,6 тис. грн, у тому числі із загального фонду – 2 466 233,3 тис. грн, спеціального – 735 105,3 тис. гривень.

До завдань бюджетної програми включено реалізацію комплексної реформи державного управління, до напрямів використання коштів – заходи з реалізації комплексної реформи державного управління.

Уточнений паспорт бюджетної програми на 2017 рік затверджено спільним наказом Мін'юсту і Мінфіну від 19.12.2017 № 4069/5/1042 за КПКВК 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» з обсягом

бюджетних призначень 3 214 114,8 тис. грн, у тому числі із загального фонду – 2 466 233,3 тис. грн, спеціального – 747 881,5 тис. гривень.

Довідково. Обсяг бюджетних асигнувань відповідно до паспорта бюджетної програми за КПКВК 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» передбачено на фінансування центрального апарату Мін'юсту, 27 територіальних органів юстиції, 9 науково-дослідних інститутів, які належать до сфери управління Мін'юсту, та управління 144 державними підприємствами і 197 установами Державної кримінально-виконавчої служби України.

Дані звіту про виконання паспорта бюджетної програми станом на 01.01.2018 за КПКВК 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» наведено у табл. 2.

Таблиця 2

**Дані звіту про виконання паспорта бюджетної програми за КПКВК 3601010
«Керівництво та управління у сфері юстиції»**

тис. грн					
№ з/п	Напрями використання бюджетних коштів	Класифікація	Затверджено	Касові видатки (+,-)	Відхилення (+,-)
1	Забезпечення виконання функцій і завдань у сфері юстиції	заг. фонд	2 214 194,5	2 202 732,5	-
		спецфонд	574 607,7	1 073 249,8	498 642,1
		разом	2 788 802,2	3 275 982,3	487 180,1
2	Здійснення перекладу документів, що надходять на виконання міжнародних договорів у цивільних та кримінальних справах та у сфері міжнародного приватного права	заг. фонд	120,0	82,9	-37,1
		спецфонд	-	-	-
		разом	120,0	82,9	-37,1
3	Погашення кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах ДКСУ, станом на 01.01.2017 (крім АР Крим та м. Севастополя)	заг. фонд	4 334,5	682,2	-3 652,3
		спецфонд	1 904,7	350,7	-1 554,0
		разом	6 239,2	1 032,9	-5 206,3
4	Підвищення кваліфікації працівників юстиції	заг. фонд	159,3	141,8	-17,5
		спецфонд	48,0	68,2	20,2
		разом	207,3	210,0	2,7
5	Організація та здійснення офіційних заходів (прийомів)	заг. фонд	431,5	99,1	-332,4
		спецфонд	-	-	-
		разом	431,5	99,1	-332,4
6	Виконання завдань (проектів) з інформатизації	заг. фонд	-	-	-
		спецфонд	49 316,5	30 386,0	18 930,5
		разом	49 316,5	30 386,0	18 930,5
7	Забезпечення функціонування державних реєстрів, створення та функціонування яких належить до компетенції Мін'юст	заг. фонд	208 462,0	200 599,9	-7 862,1
		спецфонд	109 410,0	73 030,8	36 379,2
		разом	317 872,0	273 630,7	44 241,3
8	Проведення капітального ремонту та реконструкції приміщень	заг. фонд	2 384,7	1 919,7	-465,0
		спецфонд	6 088,6	7 619,8	1 531,2
		разом	8 473,3	9 539,5	1 066,2

Продовження таблиці 2

№ з/п	Напрями використання бюджетних коштів	Класифікація	Затверджено	Касові видатки (+,-)	Відхилення (+,-)
9	Забезпечення заходів, пов'язаних з ліквідацією апарату та територіальних органів управління ДПтС України	заг. фонд	22 258,4	25 085,2	2 826,8
		спецфонд	–	213,9	213,9
		разом	22 258,4	25 299,1	3 040,7
10	Сплата судового збору	заг. фонд	4 488,3	3 075,6	–1 412,7
		спецфонд	6 506,0	5 922,9	–583,1
		разом	10 994,3	8 998,5	–1 995,8
11	Заходи з реалізації комплексної реформи державного управління	заг. фонд	9 400,1	2 803,0	–6 597,1
		спец. фонд	–	–	–
		разом	9 400,1	2 803,0	–6 597,1
Всього		заг. фонд	2 466 233,3	2 437 221,9	–29 011,4
		спец. фонд	747 881,5	1 190 842,1	442 960,6
		разом	3 214 114,8	3 628 064,0	413 949,2

Згідно з даними таблиці сума загального фонду за КПКВК 3601010 у 2017 році – 2 466 233,3 тис. гривень. При цьому **визначені в паспорті бюджетної програми за КПКВК 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» результативні показники унеможлилювали здійснення належної оцінки ефективності виконання бюджетної програми в частині видатків загального фонду Державного бюджету України на центральний апарат Мін'юсту.** У Міністерстві немає внутрішнього нормативного документа, який би визначав методику розрахунку показників ефективності роботи апарату. Отже, доцільно розробити таку методику з урахуванням Загальних вимог до визначення результативних показників бюджетних програм, затверджених наказом Мінфіну від 10.12.2010 № 1536 (у редакції наказу Мінфіну від 15.06.2015 № 553) і зареєстрованих у Мін'юсті 27.12.2010 за № 1353/18648.

Аналіз бюджетних запитів і паспортів цієї бюджетної програми засвідчив, що програма перевантажена, оскільки включає не лише фінансування функцій керівництва та управління, які виконує саме Міністерство, його територіальних структурних підрозділів, а і фінансування інших установ, служб, що належать до сфери управління Мін'юсту (загалом 70 результативних показників у 2017 році і 60 у 2018 році). При цьому частка видатків загального фонду, пов'язаних із забезпеченням діяльності безпосередньо центрального апарату Мін'юсту, становила у середньому 20 відсотків.

2017 рік

Кошторис на 2017 рік за КПКВК 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» (центральный апарат Мін'юсту) затверджено 08.02.2017 у сумі 626 891,5 тис. грн, у тому числі загальний фонд – 519 139,9 тис. грн, спеціальний – 107 751,6 тис. гривень.

Протягом 2017 року Мін'юстом внесено 18 змін до кошторису за загальним фондом держбюджету для центрального апарату та збільшено видатки на 7,6 відсотка.

Дані звіту про надходження та використання коштів загального фонду за 2017 рік (форма 2д) наведено в табл. 3.

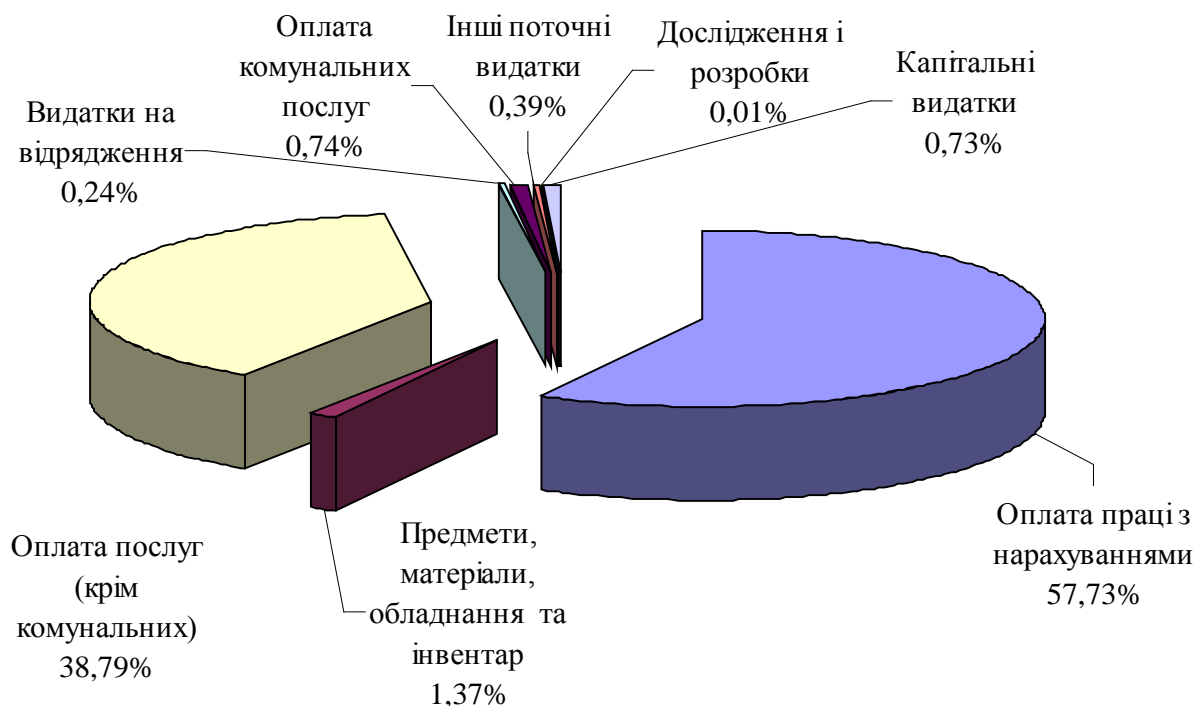
Таблиця 3

Дані звіту про надходження та використання коштів загального фонду за 2017 рік
тис. грн

№ з/п	Найменування	Код	Затверджено	Надійшло	Касові видатки
1	Видатки – всього	х	558 622,3	542 773,8	542 773,8
2	Поточні видатки	2000	554 122,3	538 811,5	538 811,5
3	Оплата праці і нарахування на заробітну плату	2100	320151,6	313 171,8	313 171,8
4	Заробітна плата	2111	264 253,4	259 431,2	259 431,2
5	Нарахування на оплату праці	2120	55 898,2	53 740,5	53 740,5
6	Використання товарів і послуг	2200	230 879,6	223 501,5	223 501,5
7	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	2210	8 976,4	7 448,4	7 448,4
8	Оплата послуг (крім комунальних)	2240	213 053,9	210 437,8	210 437,8
9	Видатки на відрядження	2250	1 450,0	1 315,1	1 315,1
10	Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	2270	7 384,3	4 291,3	4 291,3
11	Оплата теплопостачання	2271	3 709,1	1 436,7	1 436,7
12	Оплата водопостачання та водовідведення	2272	202,9	132,9	132,9
13	Оплата електроенергії	2273	3 472,3	2 721,6	2 721,6
14	Дослідження і розробки, окремі заходи з реалізації державних (регіональних) програм	2280	15,0	9,0	9,0
15	Окремі заходи з реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	2282	15,0	9,0	9,0
16	Інші поточні видатки	2800	3 091,1	2 138,2	2 138,2
17	Капітальні видатки	3000	4 500,0	3 962,3	3 962,3
18	Придбання основного капіталу	3100	4 500,0	3 962,3	3 962,3
19	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	3110	2 115,3	2 042,6	2 042,6
20	Капітальний ремонт інших об'єктів	3130	2 384,7	1 919,7	1 919,7
21	Капітальний ремонт інших об'єктів	3132	2 384,7	1 919,7	1 919,7

Видатки загального фонду Державного бюджету України, виділені центральному апарату Мін'юсту у 2017 році, відображає діаграма 1.

Діаграма 1. Структура видатків загального фонду Державного бюджету України, виділених на центральний апарат Мін'юсту у 2017 році

Аналіз цієї діаграми свідчить, що найбільший обсяг бюджетних коштів (57,7 відс.) спрямовано на оплату праці з нарахуваннями, потім – на оплату послуг (крім комунальних) – 38,77 відс.; предмети, матеріали та обладнання – 1,37 відсотка; незначну суму коштів – до 1 відс. суми видатків загального фонду Державного бюджету України, виділених на центральний апарат Мін'юсту, спрямовано на решту напрямів.

У табл. 4 надана інформація про фактичне виконання показників загального фонду бюджетної програми 3601010 протягом 2017 року.

Таблиця 4

Дані щодо фактичного виконання показників загального фонду бюджетної програми за КПКВК 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» протягом 2017 року

тис. грн

КЕКВ	Затверджено на звітний рік	Відкрито асигнувань	У відс. до кошторису	Касові видатки за рік	У відс. до відкритих асигнувань	Залишки коштів, перераховані до бюджету	У відс. до відкритих асигнувань
2111	264 253,4	259 531,9	98,2	259 431,23	100,0	100,7	0,0
2120	55 898,2	54 859,4	98,1	53 740,54	98,0	1 118,86	2,0

Продовження таблиці 4

КЕКВ	Затверджено на звітний рік	Відкрито асигнувань	У відс. до кошторису	Касові видатки за рік	У відс. до відкритих асигнувань	Залишки коштів, перераховані до бюджету	У відс. до відкритих асигнувань
2210	8 976,4	8 976,4	100,0	7 448,39	83,0	1 528,01	17,0
2240	213 053,9	213 053,9	100,0	210 437,78	98,8	2 616,13	1,2
2250	1 450,0	1 450,0	100,0	1 315,1	90,7	134,93	9,3
2271	3 709,1	3 709,1	100,0	1 436,71	38,7	2 272,39	61,3
2272	202,9	202,9	100,0	132,96	65,5	69,94	34,5
2273	3 472,3	3 472,3	100,0	2 721,6	78,4	750,70	21,6
2282	15,0	15,0	100,0	9,0	60,0	6,0	40,0
2800	3 091,1	3 091,1	100,0	2 138,24	69,2	952,87	30,8
3110	2 115,3	2 115,3	100,0	2 042,60	96,6	72,7	3,4
3132	2 384,7	1 920,0	80,5	1 919,71	100,0	0,29	0
Всього	558 622,3	552 397,3	98,9	542 773,83	98,3	9 623,48	1,7

Як встановлено аудитом, загальна потреба у видатках на оплату праці працівників центрального апарату у 2017 році становила 195 576,4 тис. грн, кошторисом передбачено 226 103,8 тис. грн – 115,6 відсотка. Протягом 2017 року за КЕКВ 2110 внесено 5 змін, відповідно до яких збільшено кошторисні призначення на 38 149,6 тис. грн – до 264 253,4 тис. грн, з яких відкрито асигнувань на 259 531,9 тис. грн (98,2 відс.) і використано 259 431,2 тис. гривень. Не використано 100,7 тис. грн, які перераховано до бюджету.

Така сама ситуація в Мін'юсті і з нарахуваннями на оплату праці. При загальній потребі 43 026,8 тис. грн (115,6 відс.) перевищення призначень становило 49 742,8 тис. грн, протягом року внесено 9 змін, у результаті яких кошторисні призначення збільшено на 6 155,4 тис. грн – до 55 898,2 тис. грн, з яких відкрито 54 859,4 тис. грн (98,1 відс.) асигнувань. Використано 53 740,5 тис. грн (98,0 відс.), залишок невикористаних коштів – 1 118,8 тис. грн (2 відс.), які наприкінці року перераховано до бюджету.

Загальна потреба у видатках на закупівлю предметів, матеріалів та інвентарю (КЕКВ 2210) – 11 198,7 тис. грн, задоволена на 49 відс., що становило 5 500,0 тис. грн призначень, затверджених кошторисом. Протягом 2017 року внесено 3 зміни на загальну суму 3 476,4 тис. грн, з урахуванням яких кошторисні призначення становили 8 976,4 тис. грн, касові видатки – 7 448,4 тис. грн (83,0 відс.), 1 528,0 тис. грн (17,0 відс.) залишків коштів повернено до бюджету.

Загальна потреба у видатках на оплату послуг (КЕКВ 2240) – 316 108,4 тис. грн, задоволена на 72 відс., що становило 227 687,0 тис. грн призначень, затверджених кошторисом. Протягом 2017 року внесено 8 змін і зменшено загальну суму на 14 633,1 тис. грн, з урахуванням яких кошторисні

призначення становили 213 053,9 тис. грн, касові видатки – 210 437,8 тис. грн (98,8 відс.), 2 616,1 тис. грн (1,2 відс.) залишків коштів повернено до бюджету.

Загальна потреба у видатках на відрядження (КЕКВ 2250) – 1 318,0 тис. грн, задоволена на 64 відс., що становило 850,0 тис. грн, призначень, затверджених кошторисом. Протягом 2017 року внесено 2 зміни на загальну суму 600,0 тис. грн, з урахуванням яких кошторисні призначення становили 1 450,0 тис. грн, касові видатки – 1 315,1 тис. грн (90,7 відс.), 134,9 тис. грн (9,3 відс.) залишків коштів повернено до бюджету.

Потреба у видатках на оплату комунальних послуг та енергоносіїв (КЕКВ 2270) – 5 582,4 тис. грн, задоволена повністю. Протягом 2017 року внесено зміни на загальну суму 1 801,9 тис. грн, у тому числі за КЕКВ 2271 – на 1070,3 тис. грн, КЕКВ 2272 – 37,1 тис. грн, КЕКВ 2273 – на 694,5 тис. гривень. З урахуванням змін кошторисні призначення становили 7 384,3 тис. грн, касові видатки – 4 291,3 тис. грн (58,0 відс.), 3 093,0 тис. грн (41,9 відс.) залишків коштів повернено до бюджету.

Потреба у видатках на окремі заходи з реалізації державних (регіональних) програм, не віднесених до заходів розвитку (КЕКВ 2282), становила 50,0 тис. грн, видатки кошторисом не передбачено, але протягом 2017 року внесено зміну, згідно з якою виділено 15,0 тис. грн асигнувань, касові видатки становили 9,0 тис. грн (60,0 відс.), 6,0 тис. грн (40 відс.) залишків коштів повернено до бюджету.

Загальна потреба в інших поточних видатках (КЕКВ 2800) – 1 173,9 тис. грн, задоволена повністю. Протягом 2017 року внесено 4 зміни на загальну суму 1 917,2 тис. грн, з урахуванням яких кошторисні призначення становили 3 091,1 тис. грн, касові видатки – 2 138,2 тис. грн (69,2 відс.), 952,9 тис. грн (30,8 відс.) залишків коштів повернено до бюджету.

Потреба у видатках на придбання обладнання і предметів довгострокового користування (КЕКВ 3110) – 9 092,4 тис. грн, видатки кошторисом не передбачено, але протягом 2017 року внесено 2 зміни, згідно з якими виділено 2 115,3 тис. грн асигнувань, касові видатки становили 2 042,6 тис. грн (96,6 відс.), 72,7 тис. грн (3,4 відс.) залишків коштів повернено до бюджету.

Загальна потреба у видатках на капітальний ремонт інших об'єктів (КЕКВ 3132) – 6 600,0 тис. грн, задоволена на 38 відс., що становило 2 500,0 тис. грн призначень, затверджених кошторисом. Протягом 2017 року внесено зміну на загальну суму 115,3 тис. грн, з урахуванням якої кошторисні призначення становили 2 384,7 тис. грн, відкрито 1 920,0 тис. грн асигнувань, касові видатки – 1 919,7 тис. грн (99,9 відс.), 0,3 тис. грн (0,01 відс.) залишків коштів повернено до бюджету.

Отже, у 2017 році за КПКВ 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» залишки коштів, повернених до бюджету, становили 9 623,5 тис. гривень. Аналіз визначення потреби, планування та

використання бюджетних коштів свідчить, що Мін'юстом не забезпечено ефективного управління коштами.

Дебіторська заборгованість за загальним фондом (форма 7 «Звіт про заборгованість») за КПКВК 3601010 станом на 01.01.2018 – 1 133,5 тис. грн, у тому числі 49,1 тис. грн – витрати майбутніх періодів (ТОВ «АС-Медіа») за передплату періодичних видань на перше півріччя 2018 року; прострочена – 1 084,4 тис. грн, яка рахується за ТОВ «Глобал Юкрейн» (КЕКВ 2240 – 836,1 тис. грн, КЕКВ 3160 – 248,3 тис. гривень). Заборгованість виникла в грудні 2004 року за невиконані роботи зі створення Державного реєстру виконавчих проваджень і програмного забезпечення згідно з договором № 1 від 21.05.2002. Рішення суду щодо заборгованості перебуває на виконанні у відділі державної виконавчої служби Печерського районного управління юстиції у м. Києві.

Довідково. У травні 2002 року Мін'юстом укладено договір з ТОВ «Глобал Юкрейн» на суму 7 999,1 тис. грн для придбання комплексу послуг із встановлення та налагодження мережі доступу до інформаційних ресурсів Міністерства, включаючи програмне забезпечення, системи моніторингу працездатності стану обладнання і каналів, обладнання робочих місць, постачання необхідного обладнання та створення локальних мереж у відділах Державної виконавчої служби.

У зв'язку з неналежним виконанням договору Мін'юст у грудні 2004 року звернувся до суду з позовом про стягнення з ТОВ «Глобал Юкрейн» на його користь 1 257,0 тис. гривень. Рішенням Господарського суду м. Києва від 20.05.2005 позов Міністерства задоволено та встановлено стягнути на його користь з ТОВ «Глобал Юкрейн» 1 257,0 тис. грн збитків. На виконання рішення суду Господарським судом м. Києва видано наказ від 20.06.2005 № 38/6 про стягнення суми заборгованості.

За 2005–2018 роки органами державної виконавчої служби з виявлених рахунків боржника стягнуто на користь Міністерства лише 172,6 тис. гривень. На час аудиту рішення суду не виконано на 1 084,4 тис. грн, у зв'язку з чим на балансі Міністерства обліковується прострочена дебіторська заборгованість, яка відображена у звітності. Це свідчить про неефективну роботу Мін'юсту із забезпечення виконання рішення суду та стягнення суми заборгованості в повному обсязі.

2018 рік

Паспорт бюджетної програми на 2018 рік затверджено спільним наказом Мін'юсту і Мінфіну від 13.02.2018 № 338/5/186 за КПКВК 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» з обсягом бюджетних призначень 4 106 720,5 тис. грн, у тому числі із загального фонду – 3 404 198,9 тис. грн, спеціального – 702 521,6 тис. гривень.

Мета бюджетної програми – формування та забезпечення реалізації державної правової політики, державної політики з питань банкрутства та використання електронного цифрового підпису, у сфері нотаріату, у сфері організації примусового виконання рішень та державної реєстрації, у сфері правової освіти населення, сприяння розвитку правової науки, забезпечення захисту прав і свобод людини і громадянина, підвищення рівня правової культури та правової свідомості громадян.

Завдання бюджетної програми:

1) проведення системного аналізу законодавства України у визначеній сфері діяльності, підготовка пропозицій щодо його вдосконалення та розроблення проектів нормативно-правових актів;

2) організація роботи нотаріату;

3) організація роботи територіальних органів юстиції, в тому числі Адміністрації ДКВС України, міжрегіональних управлінь з питань виконання кримінальних покарань та пробації, структурних підрозділів головних територіальних управлінь юстиції, що забезпечують здійснення повноважень у сфері примусового виконання рішень та державної реєстрації;

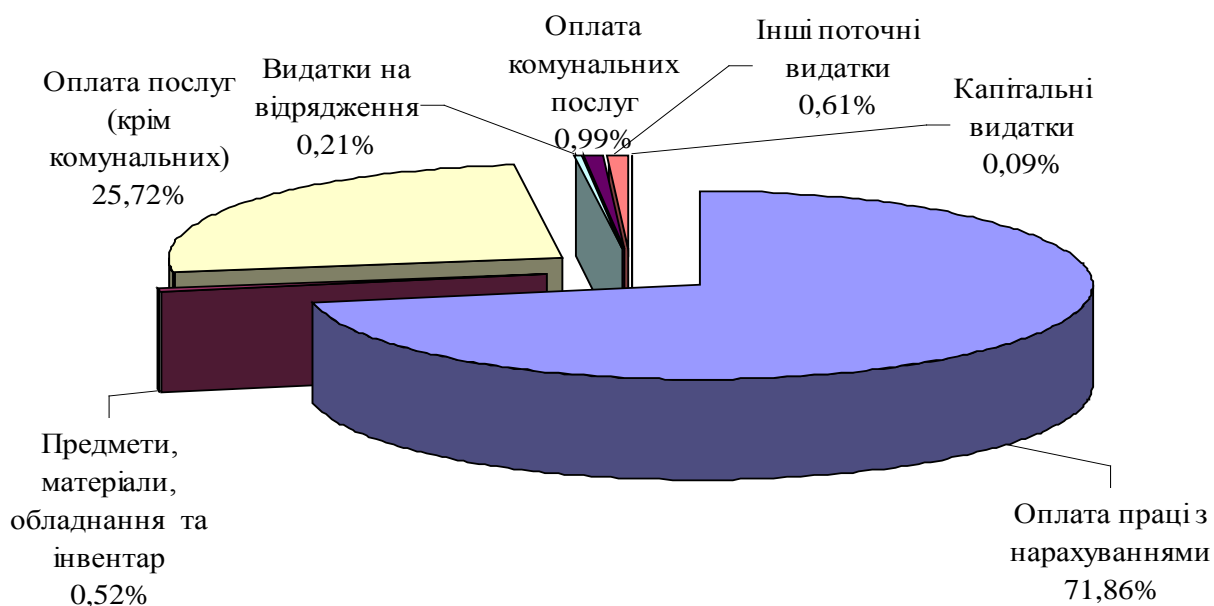
4) реалізація комплексної реформи державного управління.

Як і в попередньому бюджетному році, результативні показники щодо ефективності роботи центрального апарату Мін'юсту в паспорті бюджетної програми не визначено.

Кошторис на 2018 рік за КПКВК 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» (центральный апарат Мін'юсту) затверджено 22.01.2018 у сумі 842 451,9 тис. грн, у тому числі загальний фонд – 719 427,9 тис. грн, спеціальний – 123 024,0 тис. гривень. Протягом 2018 року Мін'юстом внесено 9 змін до кошторису за загальним фондом держбюджету для центрального апарату та збільшено видатки на 3,3 відсотка.

Видатки загального фонду Державного бюджету України, виділені центральному апарату Мін'юсту за 9 місяців 2018 року, відображає діаграма 2.

Діаграма 2. Структура видатків загального фонду Державного бюджету України, виділених центральному апарату Мін'юсту за 9 місяців 2018 року

Аналіз діаграми свідчить, що найбільший обсяг бюджетних коштів за 9 місяців 2018 року (71,84 відс.) спрямовано на оплату праці з нарахуваннями; на оплату послуг (крім комунальних) – 25,71 відс.; предмети, матеріали, обладнання – 1,37 відс; на решту напрямів спрямовано незначну суму – до 1 відс. суми видатків загального фонду Державного бюджету України, виділених на центральний апарат Мін'юсту.

Дебіторська заборгованість за КПКВК 3601010 за загальним фондом – 1 307,9 тис. грн, у тому числі:

1 084,4 тис. грн (прострочена) – за ТОВ «Глобал Юкрейн» (КЕКВ 2240 – 836,1 тис. грн, КЕКВ 3160 – 248,3 тис. гривні). Заборгованість виникла в грудні 2004 року за невиконані роботи із створення Державного реєстру виконавчих проваджень та програмного забезпечення;

38,0 тис. грн – заборгованість за підзвітними коштами (наприкінці вересня видано аванс працівникам на відрядження, термін повернення та звітування – жовтень 2018 року (КЕКВ 2250));

50,1 тис. грн – заборгованість ТОВ «АС-Медіа» за передплату періодичних видань на друге півріччя 2018 року (КЕКВ 2210);

135,4 тис. грн – дебіторська заборгованість ДП «Центр оцінки та інформації» за комунальні послуги та послуги зв'язку (КЕКВ 2240 – 3,0 тис. грн, КЕКВ 2271 – 12,1 тис. грн, КЕКВ 2272 – 11,1 тис. гривень).

Кредиторська заборгованість за КПКВК 3601010 за загальним фондом на звітну дату становить 49,9 тис. грн (КЕКВ 2240), у тому числі:

3,4 тис. грн – заборгованість ПАТ «Датагруп» за послуги з приймання телефонних дзвінків (кол-центр);

1,0 тис. грн – заборгованість ПАТ «Укртелеком» за оренду обладнання (акти надання послуг надійшли до Мін'юсту та зареєстровані в ДКСУ 28.09.2018);

45,5 тис. грн – за отримані 27.09.2018 проїзні квитки на жовтень 2018 року (КЕКВ 2250).

Отже, протягом 9 місяців 2018 року Міністерством не вжито належних заходів щодо зменшення дебіторської заборгованості, зокрема, за невиконані роботи із створення Державного реєстру виконавчих проваджень та програмного забезпечення (ТОВ «Глобал Юкрейн») на суму 1 084,4 тис. гривень.

У табл. 5 наведено інформацію про обсяг коштів загального фонду Державного бюджету України, спрямованих на утримання центрального апарату Мін'юсту протягом 2017 – 9 місяців 2018 року.

Використання коштів загального фонду Державного бюджету України на забезпечення діяльності центрального апарату Мін'юсту за 2017–9 місяців 2018 року

тис. грн

Напрями використання коштів	2017 рік				9 місяців 2018 року			
	затверджено	питома вага, %	касові видатки	питома вага, %	затверджено	питома вага, %	касові видатки	питома вага, %
Видатки – всього	558 622,3	100,00	542 773,8	100,00	743 333,9	100,00	480 618,4	100,00
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	320 151,6	57,31	313 171,8	57,70	497 688,0	66,95	345 438,9	71,87
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	8 976,4	1,61	7 448,4	1,37	11 594,3	1,56	2 509,8	0,52
Оплата послуг (крім комунальних)	213 053,9	38,13	210 437,8	38,77	218 852,3	29,45	123 536,0	25,71
Видатки на відрядження	1 450,0	0,26	1 315,1	0,24	2 043,8	0,27	1 029,4	0,21
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	7 384,3	1,32	4 291,3	0,79	8 085,1	1,09	4 767,8	0,99
Дослідження і розробки, окремі заходи з реалізації державних (регіональних) програм	15,0	0,01	9,0	0,01	×	×	×	×
Інші поточні видатки	3 091,1	0,55	2 138,2	0,39	3 220,4	0,43	2 927,6	0,61
Капітальні видатки	4 500,0	0,81	3 962,3	0,73	1 850,0	0,25	408,9	0,09

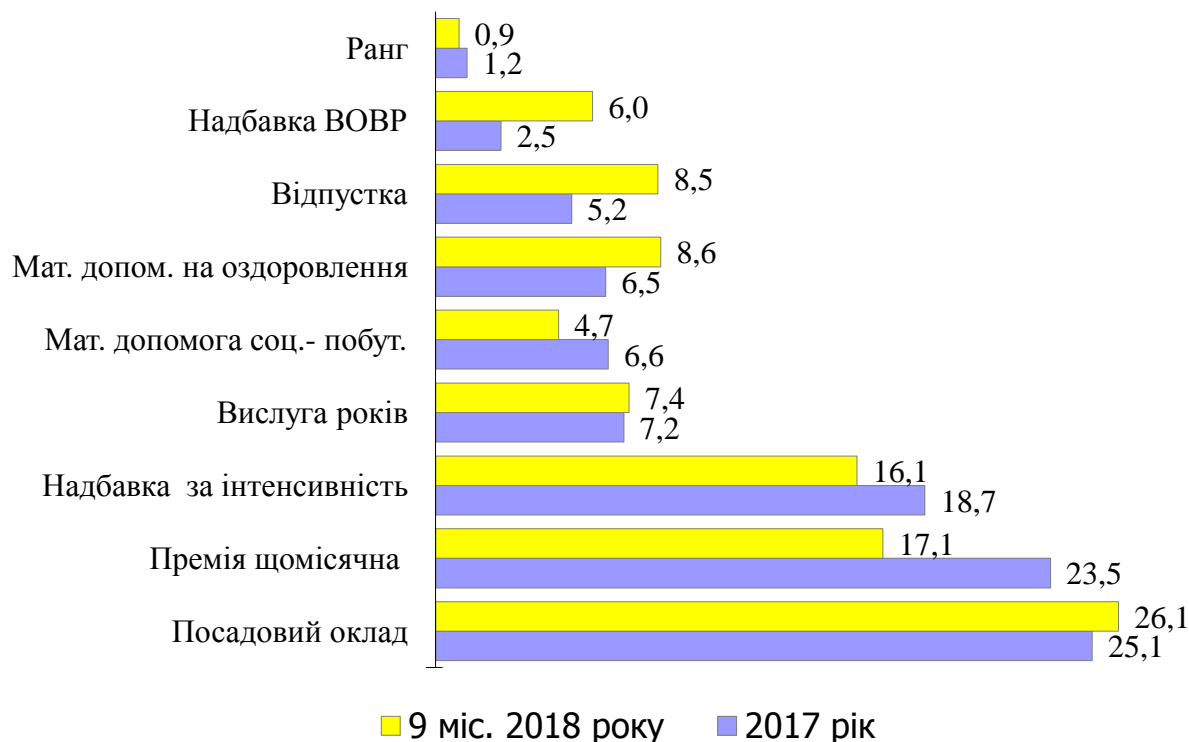
Таким чином, згідно з бюджетними призначеннями на фінансування центрального апарату Мін'юсту протягом 2017–9 місяців 2018 року із загального фонду Державного бюджету України виділено 1 301 956,2 тис. грн, використано 1 023 392, 2 тис. грн, з яких заробітна плата і нарахування на неї становили 817 839,6 тис. грн (фактично використано 658 610, 7 тис. грн); оплата послуг (крім комунальних) – 431 906,2 тис. грн (фактично – 333 973,8 тис. грн); предмети, матеріали, обладнання та інвентар – 20 570,7 тис. грн (фактично – 9 958,2 тис. грн), решта видатків за різними напрямками – 31 639,3 тис. грн (фактично – 20 849,6 тис. гривень).

3. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ТА НАРАХУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ У МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Оплата праці працівників Мін'юсту здійснюється відповідно до норм законодавства.

Як встановлено аудитом, складовими нарахованої заробітної плати працівникам Мін'юсту у 2017 році є показники, зазначені на діаграмі 3.

Діаграма 3. Показники структури нарахованої заробітної плати працівникам Мін'юсту за 2017–9 місяців 2018 року, відс.

Аналіз структури заробітної плати, нарахованої у Міністерстві за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, свідчить, що частка додаткових стимулюючих видів заробітної плати (надбавки, премії, матеріальні допомоги, доплати) була більшою, ніж постійні види (оклад, ранг, вислуга років), **майже в 3 рази і становила в середньому 66 відс. усіх нарахувань**. Так, у 2017 році частка виплат постійних видів заробітної плати становила 33,5 відс. (86 920,9 тис. грн), додаткових стимулюючих виплат – 66,5 відс. (172 363,0 тис. грн); за 9 місяців 2018 року – 34,5 відс. (98 878,6 тис. грн) і 65,5 відс. (187 191,8 тис. грн) відповідно. Основна (постійна) частина заробітної плати працівників Мін'юсту є меншою, ніж додаткові її види.

При цьому у 2017 році розмір посадового окладу – 65 181,3 тис. грн (25,1 відс.) – майже повністю збігався з розміром щомісячної премії – 62 015,1 тис. грн (23,9 відс.) – і був головною складовою заробітної плати. За 9 місяців 2018 року розмір посадового окладу – 74 611,1 тис. грн (26,1 відс.), щомісячної премії – 49 245,5 тис. грн (17,2 відсотка).

Відповідно до наказів Мін'юсту щомісячна премія у 2017 році становила від 25 відс. на початку року до 150 відс. на кінець року, тобто середній розмір премії – 95 відс., за 9 місяців 2018 року – від 50 до 100 відс., в середньому – 65,6 відсотка.

Як встановлено аудитом, середня заробітна плата у Міністерстві у 2017 році – 22 718,83 грн, за 9 місяців 2018 року – 31 532,77 гривні.

Під час аудиту здійснено аналіз рівня оплати праці керівного складу Мін'юсту (Міністр, заступники Міністра, керівники та заступники керівників структурних підрозділів, державні службовці категорії Б) та іншого персоналу (головні та провідні спеціалісти, державні експерти, водії тощо).

Аудит засвідчив, що фонд заробітної плати розподілявся майже порівну між керівним складом Міністерства (46 відс. (121988,1 тис. грн) у 2017 році та 43 відс. (127 359,7 тис. грн) у 2018 році) та іншим персоналом (54 відс. (141 390,2 тис. грн) у 2017 році та 57 відс. (168 385,1 тис. грн) у 2018 році). При цьому відповідно до штатного розпису центрального апарату Мін'юсту керівний склад Міністерства становить близько 30 відс. апарату, тобто спостерігається певна диспропорція в оплаті праці керівного складу і решти персоналу.

Дані щодо розміру річної та середньої заробітної плати керівного складу Мін'юсту за 2017 – 9 місяців 2018 року наведено у таблиці 7.

Таблиця 7

Дані щодо розміру річної та середньої заробітної плати керівного складу, в тому числі державного секретаря Мін'юсту за 2017 – 9 місяців 2018 року

Посада, прізвище	Вид	Розмір заробітної плати, грн	
		за 2017 рік	за 9 місяців 2018 року
Міністр Петренко П. Д.	загалом за період	580 247,94	409 787,40
	у середньому за місяць	48 353,99	45 531,93
Перший заступник Міністра юстиції Бернацька Н. І.	загалом за період	703 874,93	503 781,16
	у середньому за місяць	58 656,24	55 975,68
Заступник Міністра Вишневський А. В.	загалом за період	19 884,08	–
	у середньому за місяць	–	–
Заступник Міністра Гецадзе Г. Г.	загалом за період	553 690,50	–
	у середньому за місяць	46 140,87	–
Заступник Міністра Ліщина І. Ю.	загалом за період	676 502,42	410 044,47
	у середньому за місяць	56 375,20	45 560,50
Заступник Міністра Мороз П. О.	загалом за період	223 186,65	–
	у середньому за місяць	31 883,81	–
Заступник Міністра Петухов С. І.	загалом за період	544 194,84	350 001,39
	у середньому за місяць	45 349,57	38 889,04
Заступник Міністра Сукманова О. В.	загалом за період	231 720,09	353 960,42
	у середньому за місяць	38 620,02	39 328,94
Заступник Міністра Чернишов Д. В.	загалом за період	635 950,73	360 663,88
	у середньому за місяць	52 995,89	40 073,76
Заступник Міністра Шкляр С. В.	загалом за період	521 025,69	189 947,10
	у середньому за місяць	43 418,81	37 989,42

Продовження таблиці 7

Посада, прізвище	Вид	Розмір заробітної плати, грн	
		за 2017 рік	за 9 місяців 2018 року
Заступник Міністра Глущенко С. В.	загалом за період	–	379 291,58
	у середньому за місяць	–	42 143,51
Заступник Міністра Смачило І. В.	загалом за період	–	100 340,01
	у середньому за місяць	–	33 446,67
Державний секретар Буяджи Г. В.	загалом за період	367 474,56	998,10
	у середньому за місяць	61 245,76	–

Довідково. За інформацією, розміщеною на офіційному сайті Офісу з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України у рубриці досліджень «Рівень заробітних плат в органах державної влади та на державних підприємствах в Україні та інших європейських країнах», найвищий розмір заробітної плати на місяць в Україні у 2017 році мали Міністр інфраструктури – 63,2 тис. грн Міністр соціальної політики – 59,3 тис. грн, Міністр внутрішніх справ – 59,2 тис. грн та Міністр оборони – 53,8 тис. грн, тоді як найнижчий – Міністр аграрної політики і продовольства – 17,9 тис. грн та в. о. Міністра охорони здоров'я – 29 тис. гривень. За даними цього дослідження, заробітна плата Міністра юстиції – 48,4 тис. грн, що збігається з даними аудиту. При цьому, як свідчить дослідження, єдиних підходів до визначення граничних розмірів заробітної плати немає.

Отже, така диспропорція в оплаті праці пов'язана з тим, що на сьогодні у законодавстві України немає будь-яких обмежень щодо меж нарахування премій як державним службовцям, так і керівному складу міністерства.

4. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ В МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Аудит центрального апарату Мін'юсту засвідчив окремі випадки недотримання порядку організації бухгалтерського обліку необоротних активів та запасів, а також вимог порядку проведення інвентаризацій.

Так, інвентаризаційною комісією Мін'юсту проведено у 2017 році інвентаризацію активів і зобов'язань апарату станом на 01.10.2017 і встановлено лишки необоротних активів у кількості 54 одиниці та двох нематеріальних активів, визнано частину матеріальних цінностей непридатною до використання, зроблено висновок щодо недоцільності їх відновлення і, як наслідок, майно з балансу Мін'юсту списано та утилізовано відповідно до вимог чинного законодавства.

Оцінку лишків матеріальних цінностей Мін'юст провів згідно з договором з приватним підприємством «Експерт-Інформ» від 27.12.2017 № 01117/Ц загальною вартістю 9,8 тис. гривень (без ПДВ). Висновок про вартість майна станом на 28.12.2017 складено оцінювачем С. Б. Шевляковою із зазначенням ринкової вартості – 224,2 тис. гривень.

Слід зауважити, що лишки матеріальних цінностей у 2017 році Мін'юстом взято на облік у кількісному виразі, а оприбутковано їх у

вартісному виразі лише в наступному 2018 році (довідка про надходження у натуральній формі оформлена Мін'юстом та подана до Казначейства тільки 28.02.2018).

Крім того, станом на 01.10.2018 у бухгалтерському обліку Мін'юсту оприбутковано лише в кількісному виразі лишки двох нематеріальних активів: бази даних «Єдиний державний реєстр осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади» та бази даних «Реєстр апостилів». Слід зазначити, що в інвентаризаційному описі відсутні будь-які дані про виявлені нематеріальні активи, крім назви баз даних, що є порушенням підпункту 2.3 пункту 2 розділу III Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Мінфіну від 02.09.2014 № 879.

Мін'юстом у квітні 2018 року відображено списання в бухгалтерському обліку непридатної до використання частини матеріальних цінностей (450 найменувань) на загальну суму 836,4 тис. грн (у тому числі основні засоби – 551,7 тис. грн, малоцінні необоротні матеріальні активи – 284,7 тис. гривень).

Аудитом встановлено, що Мін'юстом не складено окремого інвентаризаційного опису із зазначенням часу введення в експлуатацію та причин, що призвели до непридатності матеріальних цінностей. Це є порушенням підпункту 8 пункту 1 розділу III Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань.

Експертизу технічного стану (діагностику) засобів побутової, офісної, обчислювальної та іншої техніки за 299 найменуваннями проведено 22.12.2017 ТОВ «ІТУНО ГРУП» (вартість – 29,5 тис. гривень).

Послуги з утилізації списаного майна надано 05.04.2018 ТОВ «Соляріс» щодо 450 найменувань об'єктів, вартість послуг – 29,1 тис. гривень. Загальна сума вмісту дорогоцінних металів у брухті та відходах перерахована Мін'юсту в розмірі 4,3 тис. гривень.

Таким чином, загальні витрати на списання становили 58,6 тис. грн, у результаті реалізації матеріалів отримано 4,3 тис. гривень.

Отже, Мін'юстом не відображено бухгалтерських даних, що є недотриманням частини п'ятої статті 9 Закону України від 16.07.1999 № 996 «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», якою передбачено відображення господарських операцій в облікових регістрах у тому звітному періоді, в якому вони були здійснені, і призвело до формування некоректної фінансової звітності, що складається щокварталу відповідно до частини першої статті 13 цього Закону у складі балансу та звіту про фінансові результати.

Результати проведеної інвентаризації на підставі затвердженого протоколу інвентаризаційної комісії від 30.11.2017 не відображено у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності за 2017 рік (рік закінчення інвентаризації), натомість відображення результатів інвентаризації відбулося

в 2018 році (виписка за рахунком Мін'юсту щодо зарахування власних надходжень в натуральній формі від 28.02.2018), що є недотриманням вимог пункту 3 розділу IV «Перевірка та оформлення результатів інвентаризації» Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, яким встановлено, що результати інвентаризації на підставі затвердженого протоколу інвентаризаційної комісії відображаються у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності того звітного періоду, у якому закінчена інвентаризація. Як наслідок, фінансова та бухгалтерська звітності за 2017 рік некоректні на 1 060,6 тис. грн (836,4 тис. грн + 224,2 тис. гривень).

5. АНАЛІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЕДЕННЯ МІНІСТЕРСТВОМ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ЄДИНИХ ТА ДЕРЖАВНИХ РЕЄСТРІВ

Відповідно до підпунктів 71, 83–19, 83–20 пункту 4 Положення Мін'юст забезпечує в установленому законодавством порядку організацію доступу до Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Мін'юст; забезпечує створення, ведення та функціонування Державного реєстру актів цивільного стану громадян; Державного реєстру речових прав на нерухоме майно; Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань; Єдиного реєстру громадських формувань; Реєстру громадських об'єднань; Державного реєстру друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності; Реєстру символік громадських об'єднань; забезпечує надання в установленому законодавством порядку органам державної влади передбаченої законодавством інформації з Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Мін'юст; забезпечує надання в установленому законодавством порядку органам державної влади передбаченої законодавством інформації з Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Мін'юст; здійснення управління об'єктами державної власності, що належать до сфери управління Мін'юсту, в тому числі державними підприємствами, що є адміністраторами Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Мін'юст.

Аудитом встановлено, що 14 Єдиних і Державних реєстрів Мін'юсту вперше оприбутковано тільки у серпні 2015 року як нематеріальні активи на загальну суму 561 022,25 тис. гривень.

Відповідно до наказу Мін'юсту від 27.12.2017 № 4862/7 «Про нематеріальні активи (бази даних реєстрів)» на балансі Міністерства оприбутковано ще 5 реєстрів на загальну суму 441 719,0 тис. грн (меморіальний ордер № 4, рахунок 1211 «Нематеріальні активи» за грудень 2017 року).

Станом на момент аудиту Єдиний державний реєстр осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади», запроваджений законодавством у 2014 році, та Електронний реєстр апостилів, запроваджений у 2015 році, на балансі Міністерства не оприбутковані у вартісному виразі, що є порушенням ведення

бухгалтерського обліку, визначеного статтею 9 Закону № 966. Водночас Мін'юстом здійснюється робота з оцінки цих реєстрів.

Згідно з пунктом 1 постанови Кабінету Міністрів України від 14.07.1999 № 1272 «Деякі питання адміністрування Державних та Єдиних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції» підтримано пропозицію Мін'юсту щодо визначення Міністерством державного підприємства, яке належить до сфери його управління, *адміністратором* реєстрів, створення та забезпечення функціонування яких належить до компетенції цього Міністерства. Адміністратором Єдиних та Державних реєстрів визначено державне підприємство «Національні інформаційні системи», відповідно, програмне забезпечення, що розробляється та запроваджується для забезпечення роботи реєстрів та функціонування баз даних, власником яких є Мін'юст, обліковується на балансі державного підприємства «Національні інформаційні системи».

Пунктом 1 наказу Мін'юсту від 25.06.2015 № 1059/5 «Деякі питання щодо визначення адміністратора Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Мін'юст», зареєстрованого в Міністерстві 25.06.2015 за № 754/27199, встановлено визначити державне підприємство «Національні інформаційні системи» адміністратором Єдиних та Державних реєстрів, створення та забезпечення функціонування яких належить до компетенції Мін'юсту.

Адміністратор Єдиних та Державних реєстрів здійснює заходи зі створення, впровадження та супроводження програмного забезпечення реєстрів, відповідає за їх технічне і технологічне забезпечення, збереження та захист даних, здійснює технічні та технологічні заходи з надання, блокування та анулювання доступу до цих реєстрів, а також інші заходи (дії), передбачені законодавством.

Отже, ДП «Національні інформаційні системи» законодавчо визначено єдиним адміністратором Єдиних та Державних реєстрів Мін'юсту.

За даними Міністерства, ДП «Національні інформаційні системи» обслуговує 21 державний реєстр, з яких 18 утримуються за рахунок коштів Державного бюджету України, 1 – за рахунок коштів виконавчого провадження, 2 – за рахунок власних коштів підприємства. Паспортом бюджетної програми на 2017 рік за КПКВК 3601010 передбачено утримання 17 реєстрів (13 – за рахунок загального фонду та 4 – за рахунок спеціального фонду держбюджету). Паспортом бюджетної програми на 2018 рік за КПКВК 3601010 передбачено утримання 18 реєстрів (15 – за рахунок загального фонду та 3 – за рахунок спеціального фонду держбюджету).

Інформація про утримання Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Мін'юст, наведена в додатку до Звіту.

З метою формування обсягів і показників бюджетних запитів до проекту державного бюджету на 2017 рік ДП «Національні інформаційні системи» (далі – ДП «НАІС») надано розрахунки щодо потреби в коштах на 2017 рік (360,6 млн грн) для забезпечення функціонування Єдиних та

Державних реєстрів, держателем яких є Міністерство: із загального фонду державного бюджету – 292,6 млн грн, спеціального – 68 млн гривень.

Мін'юстом відповідно до кошторису на 2017 рік на оплату послуг ДП «НАІС» із забезпечення функціонування Єдиних та Державних реєстрів виділено 284 млн грн: із загального фонду державного бюджету – 216 млн грн, спеціального – 68 млн гривень.

З метою формування обсягів і показників бюджетних запитів до проекту державного бюджету на 2018 рік ДП «НАІС» надано розрахунки щодо потреби в коштах на 2018 рік (313,26 млн грн) для забезпечення функціонування Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Міністерство: із загального фонду державного бюджету – 272,66 млн грн, спеціального – 40,6 млн гривень.

Мін'юстом відповідно до кошторису на 2018 рік на оплату послуг ДП «НАІС» із забезпечення функціонування Єдиних та Державних реєстрів виділено 256,6 млн грн: із загального фонду державного бюджету – 216 млн грн, спеціального – 40,6 млн гривень.

З урахуванням змін, внесених до кошторису протягом року, видатки на оплату послуг ДП «НАІС» із забезпечення функціонування Єдиних та Державних реєстрів становили 313,26 млн грн: із загального фонду державного бюджету – 202,3 млн грн, спеціального – 110,96 млн грн (перевиконання планових показників надходжень до спецфонду з урахуванням залишків станом на 01.01.2018).

Планові витрати ДП «НАІС» на 2018 рік на забезпечення функціонування Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Мін'юст (крім Автоматизованої системи виконавчого провадження, Єдиного реєстру приватних виконавців України та Єдиного реєстру спеціальних бланків нотаріальних документів), відповідно до кошторису витрат підприємства становлять 313,3 млн гривень.

Мін'юст є держателем державних реєстрів, якому щороку (2017–2018 роки) за бюджетною програмою «Керівництво та управління у сфері юстиції» (КПКВК 3601010) передбачаються кошти загального і спеціального фонду державного бюджету на оплату послуг щодо забезпечення функціонування Єдиних реєстрів

Фінансування (утримання) ДП «НАІС» – єдиного адміністратора цих реєстрів здійснюється за рахунок коштів бюджетної програми, а не за окремою бюджетною програмою, згідно з договорами, які укладаються кожні півроку за результатами проведення переговорних процедур.

Слід відзначити, що згідно із частинами першою і другою статті 20 Бюджетного кодексу України у бюджетному процесі програмно-цільовий метод застосовується на рівні державного та місцевих бюджетів. Особливими складовими програмно-цільового методу в бюджетному процесі є бюджетні програми, їх відповідальні виконавці, паспорти бюджетних програм, їх результативні показники.

Частинами першою і другою розділу II Концепції застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.09.2002 № 538-р, визначено, що бюджетна програма – це систематизований перелік заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети і завдань, виконання яких пропонує та здійснює розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій.

Здійснення видатків на основі бюджетних програм передбачає визначення їх конкретних відповідальних виконавців.

Відповідальним виконавцем бюджетної програми є визначена головним розпорядником бюджетних коштів за письмовим погодженням з Мінфіном на стадії складання проекту державного бюджету на наступний рік юридична особа, що має окремий рахунок та бухгалтерський баланс. Відповідальний виконавець бюджетної програми забезпечує виконання однієї або ряду бюджетних програм і несе відповідальність за їх виконання.

Частинами першою і третьою статті 22 Бюджетного кодексу України визначено, що для здійснення програм та заходів, які реалізуються за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів. За обсягом наданих прав розпорядники бюджетних коштів поділяються на головних та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.

Пункт 3 частини п'ятої статті 22 Бюджетного кодексу України передбачає, що головний розпорядник бюджетних коштів, зокрема, отримує бюджетні призначення шляхом їх затвердження у законі про Державний бюджет України (рішенні про місцевий бюджет); приймає рішення щодо делегування повноважень на виконання бюджетної програми розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня та/або одержувачами бюджетних коштів, розподіляє та доводить до них у встановленому порядку обсяги бюджетних асигнувань.

Відповідно до законів України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» і «Про Державний бюджет України на 2018 рік», а також до паспортів бюджетної програми на 2017–2018 роки за КПКВК 3601010 Мін'юст визначено головним розпорядником бюджетних коштів за напрямом «Забезпечення функціонування державних реєстрів, створення та функціонування яких належить до компетенції Міністерства юстиції України».

Аудитом встановлено, що Міністерство проводило закупівлю послуг із забезпечення функціонування Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є.

Тендерним комітетом (протокол від 07.02.2017 № 20-1) розглянуто довідку про відповідність кваліфікаційному критерію, завірені копії договорів та наданий кошторис витрат ДП «НАІС» на період з 01.01.2017 по 30.06.2017 на суму 140 857,2 тис. грн і визначено підприємство переможцем у переговорній процедурі.

Крім того, відповідно до протоколів засідання тендерного комітету від 07.07.2017 № 110 і № 111 у зв'язку із змінами до кошторисних призначень за загальним та спеціальним фондами держбюджету на 2017 рік за бюджетною програмою 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» на забезпечення функціонування Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Мін'юст, передбачено 322 435,4 тис. грн, прийнято рішення провести закупівлю послуг з обробки даних, код ДК 021:2015:72310000-1 (забезпечення функціонування реєстрів, держателем яких є Мін'юст), з 01.07.2017 по 31.12.2017 за переговорною процедурою та надіслати запрошення на переговори ДП «НАІДС».

Тендерним комітетом (протокол від 10.07.2017 № 111-1) розглянуто довідку про відповідність кваліфікаційному критерію, завірені копії договорів і наданий кошторис витрат ДП «НАІС» на період з 01.07.2017 по 31.12.2017 на суму 133 853, 2 тис. грн і визначено підприємство переможцем у переговорній процедурі.

Отже, у 2017 році за переговорною процедурою закупівель визначено переможцем ДП «НАІС», з яким укладено договори на загальну суму 274 710,4 тис. гривень.

У 2018 році для закупівлі послуг з обробки даних, код ДК 021:2015:72310000-1 (забезпечення функціонування реєстрів, держателем яких є Мін'юст), також проведено дві переговорні процедури закупівлі.

Тендерним комітетом (протокол від 01.03.2018 № 42-1) розглянуто довідку про відповідність кваліфікаційному критерію, завірені копії договорів та наданий кошторис витрат ДП «НАІС» на період з 01.01.2018 по 30.06.2018 на суму 128 336,6 тис. грн і визначено підприємство переможцем у переговорній процедурі. Тендерним комітетом (протокол від 16.07.2018 № 152-1) розглянуто довідку про відповідність кваліфікаційному критерію, завірені копії договорів та наданий кошторис витрат ДП «НАІС» на період з 01.07.2018 по 31.12.2018 на суму 184 923,4 тис. грн і визначено підприємство переможцем у переговорній процедурі.

Отже, у 2018 році за переговорною процедурою закупівель визначено переможцем ДП «НАІС», з яким укладено договори на загальну суму 313 260,0 тис. гривень.

Протягом двох років сума укладених договорів з ДП «НАІС» на забезпечення функціонування Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Мін'юст, становила 587 970,4 тис. гривень.

Відповідно до Бюджетного кодексу України (пункт 24² частини другої, пункт 7¹ частини третьої статті 29) плата за надання відомостей та одержання інформації з державних реєстрів розподіляється між загальним та спеціальним фондами державного бюджету в такому процентному співвідношенні:

- до загального фонду спрямовується 85 відс.;
- до спеціального фонду – 15 відсотків.

Згідно з інформацією, наданою Державною казначейською службою України (лист від 19.10.2018 № 14-08/367-17083), надходження до державного бюджету коштів за кодом класифікації доходів бюджету 22012700 у 2017 році становили 431 587, 8 тис. грн, у тому числі за загальним фондом – 366 849, 6 тис. грн, спеціальним – 64 738, 2 тис. гривні. Станом на 01.10.2018 надійшло 362 790, 0 тис. грн, у тому числі за загальним фондом – 308 371, 5 тис. грн, спеціальним – 54 418, 5 тис. гривні.

Пунктом 6-1 частини четвертої статті 30 Бюджетного кодексу України визначено, що кошти, отримані до спеціального фонду Державного бюджету України згідно з відповідними пунктами частини третьої статті 15, частини третьої статті 29 та частини третьої цієї статті цього Кодексу, спрямовуються відповідно на забезпечення функціонування державних реєстрів, держателем яких є центральний орган виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної правової політики та центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сферах державної реєстрації актів цивільного стану, державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (за рахунок джерел, визначених пунктом 7-1 частини третьої статті 29 цього Кодексу).

Згідно з пунктом 7-1 частини третьої статті 29 цього Кодексу джерелами формування спеціального фонду Державного бюджету України в частині доходів (з урахуванням особливостей, визначених пунктом 1 частини другої статті 67-1 цього Кодексу) є 15 відсотків плати за надання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, а також 15 відсотків плати за одержання інформації з інших державних реєстрів, держателем яких є центральний орган виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної правової політики та центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сферах державної реєстрації актів цивільного стану, державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Таким чином, відповідно до норм Бюджетного кодексу України **забезпечення функціонування державних реєстрів, держателем яких є Мін'юст, здійснюється за рахунок коштів спеціального фонду, а саме за рахунок 15 відс. загальної суми надходжень плати за надання відомостей та одержання інформації з державних реєстрів.**

За поясненням Мін'юсту, кошти спеціального фонду державного бюджету на забезпечення функціонування державних реєстрів (15 відс. загальної суми надходжень плати за надання відомостей та одержання інформації з державних реєстрів), які мають постійне бюджетне призначення, є недостатніми для належного виконання функцій ДП «НАІС» як адміністратором зазначених реєстрів. Отже, **вирішення цього питання потребує внесення змін до Бюджетного кодексу України.**

5.1. Аналіз адміністрування Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення

Відповідно до частини першої статті 59 Закону України від **14.10.2014** № 1700-VII «Про запобігання корупції» відомості про юридичних осіб, до яких застосовано заходи кримінально-правового характеру у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення, вносяться до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, що формується та ведеться Національним агентством з питань запобігання корупції.

Пунктом 3 постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.2015 № 171 передбачено, що до початку ведення цього реєстру Мін'юст продовжує здійснювати повноваження із забезпечення ведення Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення.

Відповідно до наказу Мін'юсту від 11.01.2012 № 39/5 до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення, вносяться лише відомості про фізичних осіб, яких притягнуто до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень, що призводить до колізії із Законом України «Про публічні закупівлі» в частині видачі документа про притягнення юридичної особи до відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, оскільки у Мін'юсті відсутні повноваження щодо надання такого документа.

Крім того, відповідно до Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, затвердженого рішенням НАЗК від 09.02.2018 № 166, Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, – електронна база даних, що містить відомості про осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, та про юридичних осіб, до яких застосовано заходи кримінально-правового характеру у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення.

Держателем, адміністратором і реєстратором цього реєстру є НАЗК, що має вносити відповідні відомості до нього або вилучати їх.

Відповідно до наказу Мін'юсту від 31.08.2015 № 239/7 «Про нематеріальні активи (бази даних реєстрів)» за результатами проведеної інвентаризації нематеріальних активів і висновків експертного дослідження база даних «Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення» відображена у фінансовій звітності як нематеріальний актив, що є об'єктом державної власності та перебував на час аудиту у сфері управління Мін'юсту.

Механізм безоплатної передачі нематеріального активу із сфери управління одного державного органу до сфери управління іншого визначено постановою Кабінету Міністрів України від 21.09.1998 № 1482 «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» і передбачає утворення комісії з питань передачі об'єкта, оформлення передачі актом

прийняття-передавання за встановленою формою, зняття об'єкта з обліку одного органу та оприбуткування його на балансі із відображенням у бухгалтерському обліку іншого органу, якому передається об'єкт. Передача об'єктів здійснюється за рішенням відповідних уповноважених органів.

Як встановлено аудитом, Мін'юст листом від **24.05.2018** надіслав НАЗК проект спільного наказу щодо передачі нематеріального активу.

НАЗК листом від 12.06.2018 № 20-18/25824/18 повідомило **про відсутність у нього потреби в прийнятті від Мін'юсту нематеріального активу – бази даних діючого Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення.**

За результатами розгляду листа НАЗК від 12.06.2018 № 20-18/25824/18 та з метою обговорення шляхів врегулювання порушеного питання Мін'юстом 03.07.2018 організовано та проведено нараду за участю представників НАЗК і Міністерства. Проте НАЗК повторно зауважило про відсутність потреби в прийнятті на баланс нематеріального активу.

Мін'юст листами від 06.08.2018 № 8820/11.2.1/17-18 і від 05.09.2018 № 9647/11.2.1/17-18 знову звернувся до НАЗК з метою врегулювання питання належної передачі нематеріального активу та приведення у відповідність із вимогами чинного законодавства ведення Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення.

На час аудиту питання передачі від Мін'юсту до НАЗК Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, не врегульовано.

Водночас Мін'юст уклав договір з ДП «НАІС», яке на сьогодні є адміністратором Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення, та щомісяця витрачає бюджетні кошти на підтримку та функціонування реєстру.

6. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ З ПИТАНЬ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ЗА БЮДЖЕТНОЮ ПРОГРАМОЮ «КЕРІВНИЦТВО ТА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЮСТИЦІЇ» ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Аудит засвідчив, що у 2017 році укладено 183 договори на загальну суму 472 548,9 тис. грн, з яких за результатами проведення 24 процедур відкритих торгів – 183 договори на 32 486,2 тис. грн, за переговорною процедурою – 10 договорів на 425 909,5 тис. грн, за результатами проведення допорогових закупівель в електронній системі закупівель – 45 договорів на 2 648,8 тис. грн, за предметами закупівлі, на які не поширюється дія Закону № 922 відповідно до частини третьої статті 2 цього Закону, – 11 договорів на 9 296,5 тис. грн, а також укладено 93 прями договори на загальну суму 2 207,7 тис. гривень.

У 2018 році укладено 92 договори на загальну суму 335 736,4 тис. грн, з яких за результатами проведення процедури відкритих торгів – 13 договорів на 7 306,7 тис. грн, за переговорною процедурою – 7 договорів на 317 192,01 тис. грн, за результатами проведення допорогових закупівель в

електронній системі закупівель – 17 договорів на 527,8 тис. грн, за предметами закупівлі, на які не поширюється дія Закону № 922 відповідно до частини третьої статті 2 цього Закону, – 6 договорів на 8 316,7 тис. грн, а також укладено 49 прямих договорів на загальну суму 2 393,8 тис. гривень.

Проведеним аудитом виявлено порушення тендерним комітетом Мін'юсту Закону № 922.

Тендерний комітет Міністерства не відхилив тендерних пропозицій учасників через невідповідність вимогам тендерної документації, що суперечить частині четвертій статті 28 і пункту 4 частини першої статті 30 Закону № 922.

Відповідно до пункту 2.3 договору від 14.12.2017 № 1112/00277 за лотом № 2 «Багатофункціональні пристрої кольорові (з додатковим комплектом картриджів) багатофункціональні пристрої кольорові (з додатковим комплектом картриджів) – 5 шт. + 2 шт. на суму 329, 9 тис. грн» передбачено, що строк гарантійного обслуговування для товарів становить 12 місяців (планшет+клавіатура), для процесорів – 36 місяців і відраховується від дати підписання сторонами видаткової накладної.

Ці положення договору не стосуються предмета закупівлі, за яким відбулися торги. Крім того, у проекті договору, який містився у тендерній документації, а також у пропозиції переможця торгів така інформація зазначалася. Додатковою угодою від 14.12.2017 № 1 внесено зміни до основного договору закупівлі і пункт 2.3 викладено в новій редакції: «*Строк гарантійного обслуговування для товарів становить 12 місяців і відраховується від дати підписання Сторонами видаткової накладної*».

Міністерством також укладено три договори за результатами проведення відкритих торгів, які не відповідали пропозиціям переможців торгів, що є порушенням частини четвертої статті 36 Закону № 922:

- ДК 021:2015:30210000-4 «Машини для обробки даних (апаратна частина) (персональні комп'ютери для південних, південно-східних та північно-східних регіонів територіальних підрозділів Міністерства юстиції України)». Тендерним комітетом (протокол № 206-1 від 01.12.2017) визначено ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Енглер» переможцем торгів, з яким надалі укладено договір на закупівлю від 18.12.2017 № 412/17-289 на суму 3 748,0 тис. гривень.

Довідково. Як встановлено, укладений договір не відповідав ні проекту договору, який містився у тендерній документації, ні тендерній пропозиції учасника-переможця торгів у частині умов поставки товару, оскільки відповідно до пункту 6.1 укладеного договору постачання товару здійснюється в строк з 18 по 25 грудня 2017 року. Це є порушенням вимог частини четвертої статті 36 Закону України «Про публічні закупівлі», згідно з якою умови договору про закупівлю не повинні відрізнятися від змісту тендерної пропозиції за результатами аукціону (у тому числі ціни за одиницю товару) переможця процедури закупівлі.

До того ж слід зазначити, що відповідно до видаткових накладних постачання комп'ютерів до головних територіальних управлінь юстиції у Дніпропетровській (№ 356), Донецькій (№ 358), Полтавській (№ 369) та Харківській (№ 371) областях відбулося

26.12.2017, тобто з порушенням строку поставки, визначеного договором від 18.12.2017 № 1412/17-289 (до 25.12.2017);

- ДК 021:2015:30210000-4 «Машини для обробки даних (апаратна частина) (персональні комп'ютери для західних та центрально-західних регіонів територіальних підрозділів Міністерства юстиції України)». Рішенням тендерного комітету від 01.12.2017 (протокол № 205-1) переможцем торгів визначено ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Енглер», з яким укладено договір закупівлі (171 персональний комп'ютер) від 18.12.2017 № 1412/17-171 на 2 217,7 тис. грн;

- ДК 021:2015:30210000-4 «Машини для обробки даних (апаратна частина) (персональні комп'ютери для центральних регіонів територіальних підрозділів Міністерства юстиції України)». Рішенням тендерного комітету від 01.12.2017 (протокол № 207-1) переможцем торгів визначено ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Енглер», з яким укладено договір закупівлі (228 персональних комп'ютерів) від 18.12.2017 № 1512/17-02С на 2 956,9 тис. гривень.

Усі ці факти свідчать про необхідність посилення роботи з дотримання тендерним комітетом Мін'юсту вимог законодавства про публічні закупівлі.

7. ОЦІНКА СТАНУ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ У МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Згідно з частиною третьою статті 26 Бюджетного кодексу України розпорядники бюджетних коштів в особі їх керівників повинні організувати внутрішній контроль і внутрішній аудит.

Протягом 2017–9 місяців 2018 року в Міністерстві діяла Інструкція з організації внутрішнього контролю в системі Міністерства юстиції України, затверджена наказами Міністерства від 06.11.2014 № 1864/5 (втратила чинність) та від 26.07.2017 № 2396/5.

У положеннях цієї Інструкції відображаються організаційно-правові засади внутрішнього контролю в системі Міністерства.

Існуюча система внутрішнього контролю в Міністерстві складається з п'яти компонентів регламентованого та описаного у відповідних внутрішніх організаційно-розпорядчих документах внутрішнього середовища, системи управління ризиками, заходів контролю, моніторингу, а також інформації та комунікації.

Відповідно до інформації, наведеної у частинах третій та четвертій розділу IV Звіту (зведений звіт) про результати діяльності підрозділу внутрішнього аудиту в міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, в Раді міністрів Автономної Республіки Крим, в обласній, Київській або Севастопольській міській державній адміністрації за I півріччя 2018 року, поданого Мінфіну (лист від 19.07.2018 № 8349/17.4/26-18), Міністерством

вживаються заходи для удосконалення системи внутрішнього контролю або окремих її елементів, у тому числі за результатами наданих Департаментом внутрішнього аудиту рекомендацій.

Так, Міністерством у рамках реформи державного управління та відповідно до Стратегічного плану діяльності Міністерства вжито заходів щодо створення повного циклу стратегічного планування, яке передбачає розроблення покрокових планів дій на всіх рівнях, починаючи від найвищого керівного складу, де буде проходити напрацювання ключових підходів, і закінчуючи спеціалістами, яким надаватимуться чіткі інструкції.

Структурними підрозділами Міністерства здійснюється контроль за виконанням Плану роботи Міністерства юстиції України на 2018 рік шляхом надання щоквартальної інформації про стан реалізації заходів, передбачених цим Планом (доручення в. о. державного секретаря Міністерства від 30.05.2018 № 301/1.3/48-18).

Міністерство як один з відповідальних виконавців здійснює заходи для виконання плану пріоритетних дій Уряду на 2018 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 244-р.

У Мін'юсті створено та функціонує Департамент внутрішнього аудиту, положення про який затверджено наказом від 13.06.2017 № 2256/к (попередня редакція затверджена наказом від 23.09.2016 № 4627/к).

Згідно з положенням Департамент внутрішнього аудиту є самостійним та функціонально незалежним структурним підрозділом Міністерства, підпорядкованим Міністру юстиції України, державному секретарю Міністерства та підзвітним Міністру.

Пунктом 2 статті 2 Закону № 3166 встановлено, що міністерства діють за принципом єдиначальності. Згідно з пунктом 2 статті 6 розділу II цього Закону міністерство очолює міністр.

Пунктом 4 постанови Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001 «Деякі питання утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади» визначено, що основним завданням підрозділу внутрішнього аудиту є надання керівникові центрального органу виконавчої влади об'єктивних та незалежних висновків та рекомендацій.

Згідно з абзацом четвертим пункту 9 постанови керівник підрозділу підпорядковується і звітує безпосередньо керівнику центрального органу виконавчої влади.

Водночас відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 05.04.2017 № 243 «Деякі питання реалізації Закону України «Про державну службу» самостійні структурні підрозділи апарату міністерства безпосередньо підпорядковані державному секретарю міністерства.

Відповідно до пункту 3.2 глави 3 «Незалежність та об'єктивність внутрішнього аудиту» наказу Мінфіну від 04.10.2011 № 1247 «Про

затвердження Стандартів внутрішнього аудиту» організаційна незалежність передбачає пряме підпорядкування та підзвітність підрозділу внутрішнього аудиту керівнику установи.

У зв'язку з колізією вищезазначених нормативних актів Департамент внутрішнього аудиту Мін'юсту підпорядковано Міністру юстиції України та Державному секретарю Міністерства, що є порушенням принципів єдиноначальності.

Протягом 2017–9 місяців 2018 року внутрішні аудити в системі Міністерства за КПКВК 3601010 проводились Департаментом внутрішнього аудиту в головних територіальних управліннях юстиції.

Департаментом проведено 12 планових внутрішніх аудитів, у тому числі за КПКВК 3601010 – 5 внутрішніх аудитів діяльності головних територіальних управлінь юстиції, з них 4 фінансові аудити та аудити відповідності (головні територіальні управління юстиції у Одеській, Сумській, Дніпропетровській і Запорізькій областях) та один аудит ефективності (Головне територіальне управління юстиції в Київській області). **При цьому внутрішні аудити діяльності центрального апарату Міністерства за КПКВК 3601010 Департаментом внутрішнього аудиту не планувались та не проводились.**

ВИСНОВКИ

1. Відповідно до законів України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» і «Про Державний бюджет України на 2018 рік» бюджетні призначення на організацію роботи Мін'юсту за бюджетною програмою 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» затверджено в обсязі 2 932 990,6 тис. грн (у тому числі загальний фонд – 2 407 073,5 тис. грн) і 4 106 720,5 тис. грн (у тому числі загальний фонд – 3 404 198,9 тис. грн) відповідно. З урахуванням збільшення у 2017 році на 40 786,6 тис. грн видатків загального фонду на оплату праці остаточні бюджетні призначення за КПКВК 3601010 затверджено в розмірі 2 982 750,3 тис. грн (за загальним фондом – 2 456 833,2 тис. гривень).

Згідно з бюджетними призначеннями на забезпечення діяльності центрального апарату Мін'юсту протягом 2017–9 місяців 2018 року із загального фонду Державного бюджету України виділено **1 301 956,2 тис. грн, використано 1 023 392, 2 тис. грн**, з яких заробітна плата і нарахування на неї становили 817 839,6 тис. грн (фактично використано 658 610, 7 тис. грн); оплата послуг (крім комунальних) – 431 906,2 тис. грн (фактично використано 333 973, 8 тис. грн); на предмети, матеріали, обладнання та інвентар витрачено 20 570,7 тис. грн (фактично – 9 958,2 тис. гривень), решта видатків за різними напрямками – 31 639,3 тис. грн (фактично використано 20 849,6 тис. гривень).

При цьому визначені у паспорті бюджетної програми за **КПКВК 3601010** «Керівництво та управління у сфері юстиції» результативні показники унеможлилювали здійснення належної оцінки ефективності виконання бюджетної програми в частині видатків загального фонду Державного бюджету України на центральний апарат Мін'юсту.

У Мін'юсті немає внутрішнього нормативного документа, який би визначав методикку розрахунку показників ефективності роботи апарату.

2. У 2017 році за бюджетною програмою «Керівництво та управління у сфері юстиції» (КПКВК 3601010) залишки коштів, повернені до бюджету, становили 9 623,5 тис. гривень. Отже, при визначенні потреби, плануванні та використанні бюджетних коштів не забезпечено ефективного управління державними ресурсами в повному обсязі.

Робота із стягнення простроченої дебіторської заборгованості проводиться Мін'юстом неналежно. Так, на балансі Міністерства обліковується прострочена дебіторська заборгованість на загальну суму **1 084,4 тис. грн, яка виникла у 2004 році. За 2005–2018 роки органами державної виконавчої служби з рахунків боржника ТОВ «Глобал Юкрейн» стягнуто на користь Мін'юсту лише 172,6 тис. гривень. На час аудиту відповідне рішення суду на користь Міністерства не виконано.**

3. Аналіз бюджетних запитів і паспортів бюджетної програми за КПКВК 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» засвідчив, що програма є перевантаженою, оскільки включає не лише фінансування функцій керівництва та управління, які виконує саме Міністерство, а й 27 територіальних органів юстиції, 6 міжрегіональних управлінь з питань виконання кримінальних покарань та пробації Мін'юсту і адміністрації Державної кримінально-виконавчої служби України. При цьому до сфери управління Мін'юсту належить 9 науково-дослідних інститутів 197 установ Державної кримінально-виконавчої служби України та 144 державні підприємства. Загалом у 2017 році встановлено 70 результативних показників, у 2018 році – 60, тобто структура бюджетної програми перевантажена та не забезпечує відображення показників роботи центрального апарату Міністерства.

4. Аналіз структури заробітної плати, нарахованої у Міністерстві за рахунок коштів загального фонду державного бюджету у період, що підлягав аудиту, свідчить, що частка додаткових стимулюючих видів заробітної плати (надбавки, премії, матеріальні допомоги, доплати) перевищувала постійні її види (оклад, ранг, вислуга років) **майже в 3 рази і становила в середньому 66 відсотків.** Так, у 2017 році частка виплат постійних видів заробітної плати становила 33,5 відс. (86 920,9 тис. грн), додаткових стимулюючих виплат – 66,5 відс. (172 363,0 тис. грн); за 9 місяців 2018 року – 34,5 відс. (98 878,6 тис. грн) і 65,5 відс. (187 191,8 тис. грн) відповідно. Основна (постійна) частина заробітної плати працівників Мін'юсту є меншою, ніж додаткові її види.

Середня заробітна плата у Міністерстві у 2017 році – 22 718,83 грн, за 9 місяців 2018 року становила 31 532,77 гривні.

Фонд заробітної плати розподіляється майже порівну між керівним складом (46 відс. (121 988,1 тис. грн) у 2017 році та 43 відс. (127 359,7 тис. грн) у 2018 році) та іншим персоналом апарату Міністерства (54 відс. (141 390,2 тис. грн) у 2017 році та 57 відс. (168 385,1 тис. грн) у 2018 році). При цьому відповідно до штатного розпису центрального апарату Мін'юсту керівний склад Міністерства становить близько 30 відс, **тобто спостерігається певна диспропорція в оплаті праці керівного складу Міністерства і решти персоналу.**

5. За результатами інвентаризації 2017 року в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності Мін'юсту за 2017 рік не відображено у вартісному виразі двох нематеріальних активів, їх відображено у 2018 році, **що призвело до некоректного висвітлення фінансової звітності Міністерства за 2017 рік на загальну суму 1 060,6 тис. гривень.** Так, Мін'юстом 28.02.2018 лишки (54 одиниці) оприбутковано у вартісному виразі на суму 224, 2 тис. гривень і тільки у квітні 2018 року відображено списання в бухгалтерському обліку непридатної до використання частини матеріальних цінностей (450 найменувань) на загальну суму 836,4 тис. грн (у тому числі основні засоби – 551,7 тис. грн, малоцінні необоротні матеріальні активи – 284,7 тис. гривень).

Крім того, станом на 01.10.2018 у бухгалтерському обліку Мін'юсту не оприбутковано у вартісному виразі лишки двох нематеріальних активів: бази даних «Єдиний державний реєстр осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади» та бази даних «Реєстр апостилів». Слід зазначити, що в інвентаризаційному описі відсутні будь-які дані про виявлені нематеріальні активи, крім назви баз даних, що є порушенням підпункту 2.3 пункту 2 розділу III Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Мінфіну від 02.09.2014 № 879.

6. Аудитом встановлено, що Мін'юст є держателем єдиних та державних реєстрів і тому щороку (2017–2018 роки) за бюджетною програмою «Керівництво та управління у сфері юстиції» (КПКВК 3601010) передбачаються кошти загального і спеціального фондів державного бюджету на оплату послуг із забезпечення функціонування єдиних та державних реєстрів.

За рахунок коштів цієї бюджетної програми, а не за окремою бюджетною програмою, здійснюється оплата послуг з підтримки забезпечення функціонування єдиних та державних реєстрів шляхом укладення договорів з ДП «Національні інформаційні системи» – єдиним адміністратором цих реєстрів.

Крім того, Мін'юст у 2018 продовжує здійснювати адміністрування Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення.

Національне агентство з питань запобігання корупції не здійснює належних заходів щодо прийняття бази даних Мін'юсту.

7. У Мін'юсті забезпечується діяльність з функціонування системи внутрішнього контролю. Міністерство вживає заходів щодо дотримання і виконання формалізованих та задокументованих правил і контрольних процедур, визначення і закріплення повноважень та відповідальності для забезпечення досягнення мети діяльності та стратегічних цілей Міністерства.

Разом з тим Рахунковою палатою встановлено, що протягом 2017–9 місяців 2018 року не проводились внутрішні аудити діяльності центрального апарату Мін'юсту за КПКВК 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції», отже, є необхідність в їх проведенні.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Поінформувати Верховну Раду України про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених Міністерству юстиції України на керівництво та управління у сфері юстиції.

2. Відомості про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених Міністерству юстиції України на керівництво та управління у сфері юстиції, у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України і рекомендувати ініціювати перед Верховною Радою України внесення змін до законів України «Про державну службу» та «Про центральні органи виконавчої влади» у частині врегулювання питання строкового призначення для заміщення посади державного секретаря міністерства у разі його відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (і більше), а також щодо зупинення, поновлення чи продовження перебігу п'ятирічного строку повноважень державного секретаря міністерства.

3. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Міністерству юстиції України та запропонувати:

- щороку затверджувати плани роботи Міністерства та звіти про їх виконання;

- розробити методiku розрахунку результативних показників бюджетної програми апарату Мін'юсту;

- при складанні бюджетних запитів та паспортів бюджетної програми на наступні бюджетні періоди забезпечити затвердження результативних показників, які охоплюватимуть встановлені законодавством основні напрями діяльності та завдання Мін'юсту і повною мірою розкриватимуть стан досягнення визначеної мети бюджетної програми, в тому числі ефективність та якість використання бюджетних коштів на забезпечення формування та реалізацію державної правової політики;

- розглянути можливість оптимізації бюджетної програми «Керівництво та управління у сфері юстиції» шляхом виокремлення певних напрямів в окремі бюджетні програми, зокрема, щодо підтримки забезпечення

функціонування державних реєстрів та баз даних, держателем яких є Мін'юст;

- забезпечити роботу з ліквідації дебіторської заборгованості, зокрема, за невиконані роботи зі створення Державного реєстру виконавчих проваджень та програмного забезпечення (ТОВ «Глобал Юкрейн») на суму 1 084,4 тис. грн;

- забезпечити передачу бази даних Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення, з балансу Мін'юсту на баланс Національного агентства з питань запобігання корупції;

- взяти на бухгалтерський облік Єдиний державний реєстр осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади», та Електронний реєстр апостилів;

- оптимізувати кількісний склад департаменту з питань люстрації Міністерства;

- поліпшити контроль за дотриманням законодавства про публічні закупівлі;

- вжити достатніх заходів щодо ефективного налагодження роботи внутрішнього контролю та аудиту за використанням коштів, які надходять на забезпечення діяльності центрального апарату Міністерства за КПКВК 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції»;

- посилити контроль за належним веденням бухгалтерського обліку;

- забезпечити усунення виявлених порушень і недоліків.

Член Рахункової палати

А. М. Дідик

Інформація щодо утримання Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Мін'юст

№ з/п	Назва реєстру	Джерела утримання реєстру	Дата початку ведення або передачі реєстру
1	Єдиний реєстр нотаріусів	видатки загального та спеціального фондів державного бюджету	07.05.1999, модернізовано 05.11.2010
2	Реєстр методик проведення судових експертиз	--/--	31.09.2009
3	Державний реєстр атестованих судових експертів	--/--	04.07.2008
4	Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів	--/--	08.10.2003
5	Реєстр громадських об'єднань	--/--	01.01.2013
6	Єдиний реєстр підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство	--/--	02.12.2011
7	Спадковий реєстр	--/--	18.04.2005
8	Єдиний реєстр громадських формувань	--/--	31.03.2009
9	Державний реєстр актів цивільного стану громадян	--/--	20.12.2008
10	Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення	--/--	01.02.2012 модернізовано в липні 2015 року
11	Єдиний реєстр довіреностей	--/--	08.01.2007
12	Державний реєстр друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності	--/--	02.07.2007

Продовження додатка

№ з/п	Назва реєстру	Джерела утримання реєстру	Дата початку ведення або передачі реєстру
13	Державний реєстр обтяжень рухомого майна	--/--	ДРОРМ – 02.08.2004, реєстр електронних заяв – квітень 2008р.
14	Державний реєстр речових прав на нерухоме майно	--/--	01.01.2013, модернізовано у січні 2016 року
15	Реєстр спеціальних бланків документів інформаційної системи Мін'юст	--/--	26.06.2000
16	Єдиний державний реєстр осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади»	--/--	16.10.2014
17	Електронний реєстр апостилів	--/--	20.11.2015
18	Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань	--/--	01.07.2016
19	Автоматизована система виконавчого провадження	за рахунок коштів виконавчого провадження (спеціальний фонд Державного бюджету України)	05.01.2017
20	Єдиний реєстр приватних виконавців України	за рахунок власних коштів ДП «НАІС»	04.08.2017
21	Єдиний реєстр спеціальних бланків нотаріальних документів	за рахунок власних коштів ДП «НАІС»	29.06.1999, модернізовано 29.03.2007